

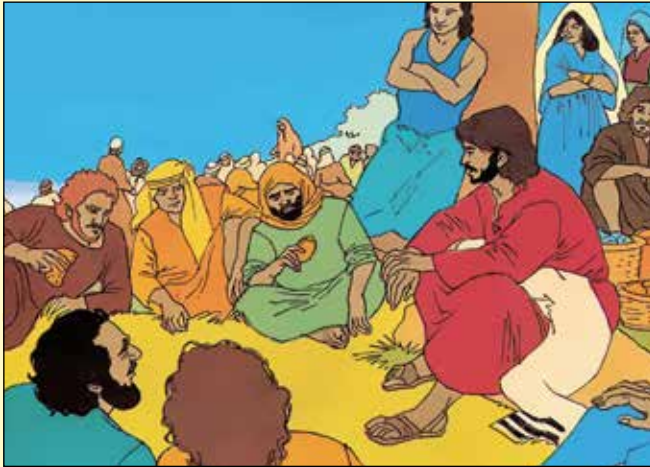
Willem de Vink timenuhtee serë

JESU MESAJA

Willem de Vink timenuhtee serë

JESU MESAJA

AKI NAI JESU MESAJA?

Jesu tese irëmao tahken 2000 irantatomaos Isereu inonopo. Mee kejatëti Jesu Mesajame, ma Jesu Këraisu nna. Irë kato nai Tamume nai mee. Këpëewa nai mee ipatota koninme. Jesu eجاتëto 'Kan in mukume, ma wītoto in mukume marë; irë kato nai, mee nai Kan akërë, ma wītoto akërë marë. Jesu iwehtoponpë timenuhtëe Kan panpiratao. Irë nai tīponosenme weiwararë.

JESU MAO

Kirantatokon ikutuntëto tīpitëe Jesu enuhtoponpëpëe. Wītoto tītëe irëmao tīpukonkerëken, tahken kanawataorëken. Surinampo kīnahkëto Tarëno, Akurijo, Waijanaton nna. Mëesan iwame tese imenuhtëto, ma eجاتëto marë. Irë tīwërënororo wītoto iwarë tese jujanaton.

Mëesan tēkatëe panpira pëkënme. Irë panpiratao, Kan panpira, nēturujan Kan. Mëe nai amerarë tīrinenpë tīripëton wararë. Mëe nai amerarë norotomose. Irë apo tika: Jesu awaintao.

JESU ENUHTOPONPË

Meeri Jesu imamanme tese. Jesu enuhtomaos, injo taewankërë Meeri tese. Ikuhpīnmenkërë tese. Këpëewa Kanja peenarë Jesu enuhto kure tīripoe. Serë rīmanta pë timenuhtëe penarë panpiratomohtao Jesu iwapo. Juse enusewa kīnei okoronmatonmerëkenta, tanëponmerëkenta marë. Ènëton eni tao tēnuse mee, tīwërëno ipatana iweihpëke.

AKÏ NAI...

Auntoponpë: Jesupa taunje waweinëpëepa. Irë aporopa amerarë noro nauntan waweinëpëe. Irëmao amerarë wïtototon imenekatanpa Kan.

Ensuton: Kan ipëetoton amorenmanton.

Epona wehto: serë apo eponamanae. Kanjapa tïnetëpëritopë.

Ijonpato: mëturujae Kanja. Oraken takhenarima ma mimoijae marë.

Irïpimïn Amore: irïpimïn amore, nërë nai wïtototon awëtïwepakorontëse Jesu apëinenpëton awë.

Iwëehtopa: Nonoponapa Jesu iwëetuwë, wapoiwehtoponpë apotapa nehtan. Kainanmepa Kan Kapurïtan sehken nonomarë.

Jesu auntoponpëpa ikuhto: Jesu auntoponpë ikuhtopa. Irëweiporo marë Jujanaton Èpoe-ensu-itëtöponpë ikune.

Jesu inarimika: Jesu inenpaton Jesu wëiwetïpë: wïike ma tënïsenke marë Jesu waiwehtoponpë ma auntoponpëpa tïkuse inarimikatomoja.

Jesu: Kan muku eka katonai pinmaton Kan.

Kan inmuku: Jesu eka. Mëe nai Kan wïtoto apo iwëepïhpë nonopona.

Kan iwemoitïmato: Kan eponanton wararë nai Kan iwemoitïmotome.

Kan panpira: Kan papnpiratao mejatëe eke Kan nipunëjan wïtototonpe ma eke marë akirëne nejan.

Kanitëe: kirïpïpëisukato Kan, wïtoto inirïpë janmeta Kan kirïpïpë itëinkapannëjan. Aerënme kirïpëpëja kakui karïtao ma kure kiwehto rïse ahtaο marë, irënai naken Jesu iwëekaramapëke kirïpïpëkonpona.

Kure Kanja kirïto: Kure Kanja wïtototon rïto. Kan inehtë taerë ahtaο inirï.

Mesaja: ikainëhpë tamu.

Seitën: enepïn irïpïamore Kan iratoe wïtototon iratoe marë. Eka akoron nai Tepo.

Taanërën aenemewehto: Jesu akërë aeneme, Kanja katoponpëtaerë. Waweinëtëmae ija, itïpïkehpïmerën taanërën.

Werïpïmato: kinirïpïkon Kan inehtëtaerëta. Kan inehtë isaikatomekijane kirïpëkonpëe.

Wewepatëtëman: Jesu waiwehtoponpë naken wewepatëtëmanpona. Irë nai ipunëtome tese amerarë Jesu apëinenpëtömjä.

ISEREU JESU MAO

Monopata, poto apo: Jerusaren

Nonoton: Karari, Samerija, Jurija

Nono amerarë: 28.000 km²
(Surinam: 163.820 km²)

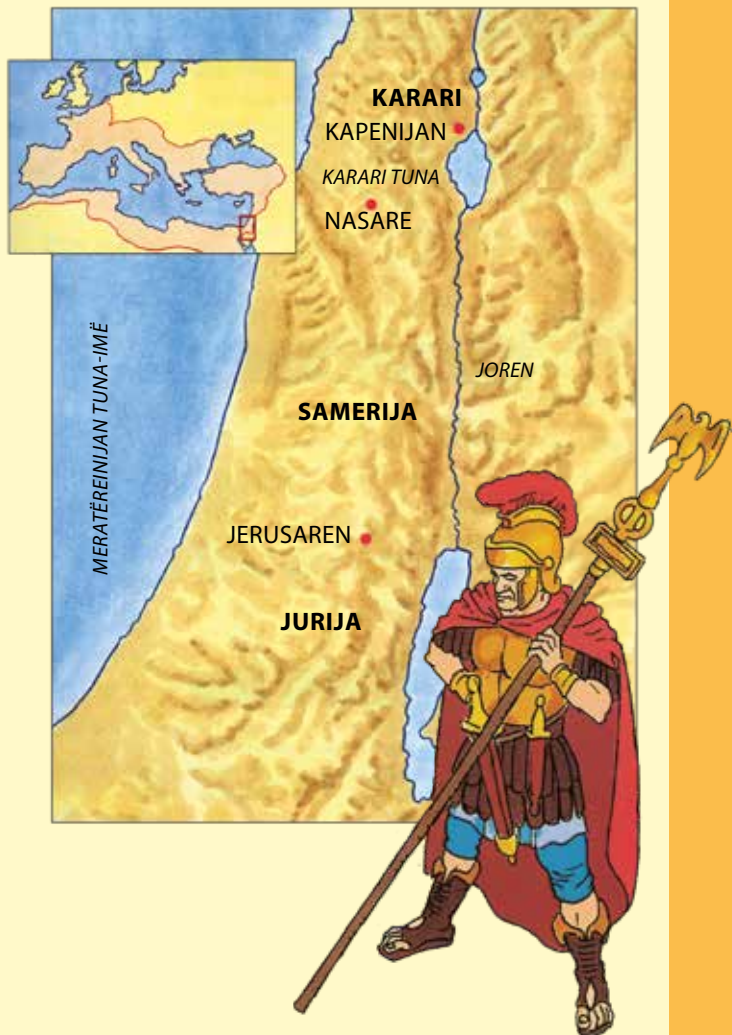
Eipëreo - akëtopë: pija konopo, aipotë.
Akëtopë - masu: konopo, anomatë.

63 irantatopëe Karaisu iwapo Roman itamu isereujanaton entume tese.

Nono Entu: Roman itamo Pantijasë Pairëtë Isereujanoton entume tese. Sisë Tipirija entukonme tese. Romanton itamunme tese mée.

Tëponanmain: jujana inmoi. Jerusarenpo ikanpakoro-imëkon tese, Kan entu nërë amerarë Kan epona wehto rïpone enpanemarë (Parasi aponton). Namoro nai wïtototon enpaneton Kan panpirapë.

Omiton: Ipëru (jujana ijomi), Kirikijana (amerarënoru ijominme), Ratin (Romanton ijomi).

KAN PANPIRA

Jesupë iponohto tese Kan panpiratao. Waken nai serë apon panpira tëjatëin, Kan panpira apon. Irë panpira nai tanëseken. 1500 irantaton me tese amerarë panpiraton imenuhtëto. Tahken 1900 irantatomao ahtao Kan panpira tëpënai. Irë Kan panpiratao nai oninpëmeken iponohtoton, wïtototon rïtohpë Kanja. Jesupë iponohto awaintao nenepon Kanme Kan iwehto.

JESUPĒ IPONOHTO

JesupĒ iponohto. Kan panpiratao nai 4me JesupĒ imenuhtĕpĕton. Irĕ nai imenuhtĕnenpĕton ekatao tirĕe. Amerarĕ mĕesan Jesumao tese.

1. Matiju - Jesu akĕrĕnonpĕ. Karakuri apĕinenpĕme tese mĕe. Irasame Isereujanaton (Jujanaton) akirĭ Jesu iwehtoponpĕ timenuhtĕ ija.

2. Maku - kirĭmukume tese, Jesuja tinirĭ rĭtomao. Ijeta timenuhtĕe ija rĭmanta rĭtoponpĕpĕ Jesuja.

3. Ruku - ĕpipĕ kĕnme tese. Tipunkarĕ Jesu iwame tese. Rukuja timenuhtĕe wĭtototon akĕrĕ Jesu iwehtoponpĕpĕ.

4. Jan - Jesu akĕrĕnonpĕkĕrĕ mĕe. Mĕe nenepon Jesume iwehto. Jesu nai Kan, wĭtoto me iweihpĕ wĭtototon ipinmatomepa ija irĭpĭpĕkonpĕepa.

JESU WAIWEHTOPONPĒ MA AUNTOPONPĒPA

Atĭjanme Jesu wakĭnei?

Kan panpiratao nai irĕ iponohto.

Amerarĕ tĕnenpekaton rĭjan wĭtototon. Kan injanopĭ taton, sehken ikaraumapone ma ĕmume tirĭpone marĕ. Irĕ eka nai werĭpĭmato. Amerarĕ werĭpĭmatotonke Kan iwemoitĭmato meta nai wĭtototon.

Irĕ janme Jesu kĭne. Naken Kirĭpĭpĕkon arĕtome. Irĭ nai waweinĕ. Kĭpĕerĕne Jesu iwaweihpĕke, irĕjanme ĕjjakenpa kĭtati kan marĕ. Irĕjanme ĕipĕ ĕmume kehtĕne kĭnirĭhpĕkon rĭpĭhpĕ. Watiweihpĕpĕe marĕpa Jesu taunje. Kanjapa tanunĕpoi mĕe. Irĕke waweinĕ iwae tiwehto Kanja tĕnepoi.

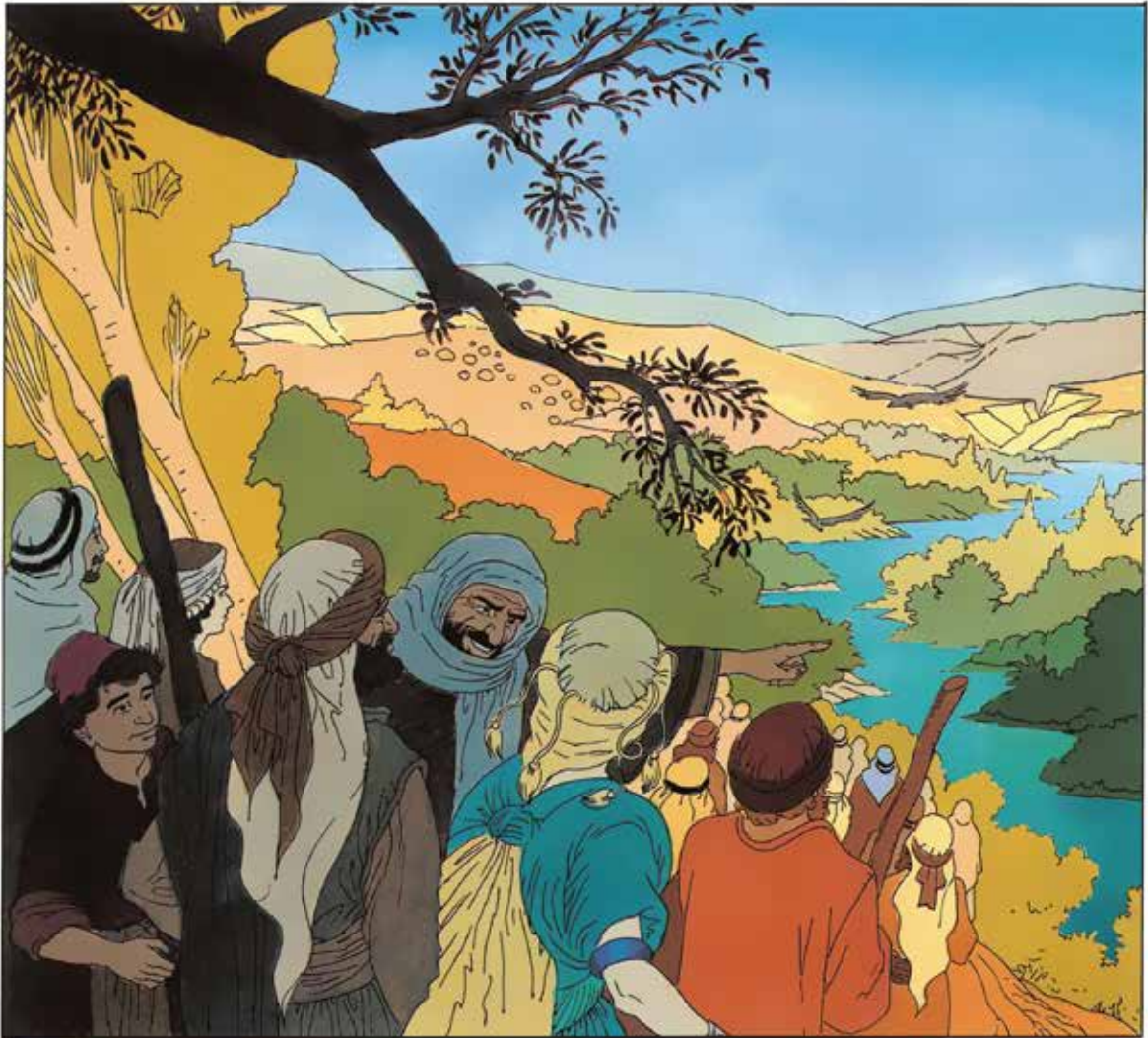
Kan ekatao nai Jesu mĕinjarĕ. Aenemepa iweike. kĕkĕrĕne nai mĕe taanĕrĕnpa.

Irĕ apo kokoronmakoe nai mĕe kiwehtohkonpĕ Kan eresaramapotome marĕ.

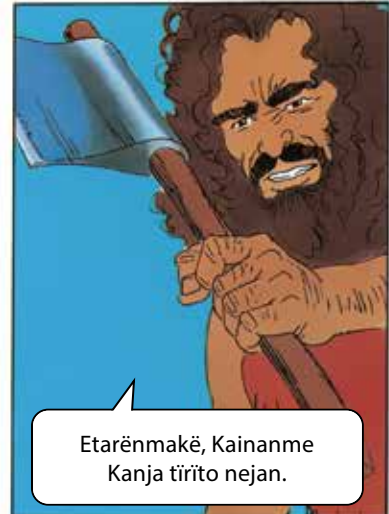
JESU INIRĬ RĬMANTAHTON

Ijeta rĭmanta tirĕe jesuja. Kanpanpiratao timenuhtĕe 40 iwae kurepa ĕsenĕtoton rĭtoponpĕ. Irĕ rĭmanta rĭtohke Kan ikaari tĕnepoe Jesuja. Sehken wĭtototon akoronmase nai mĕe, ma sasame marĕ nai tirĭpokoe.

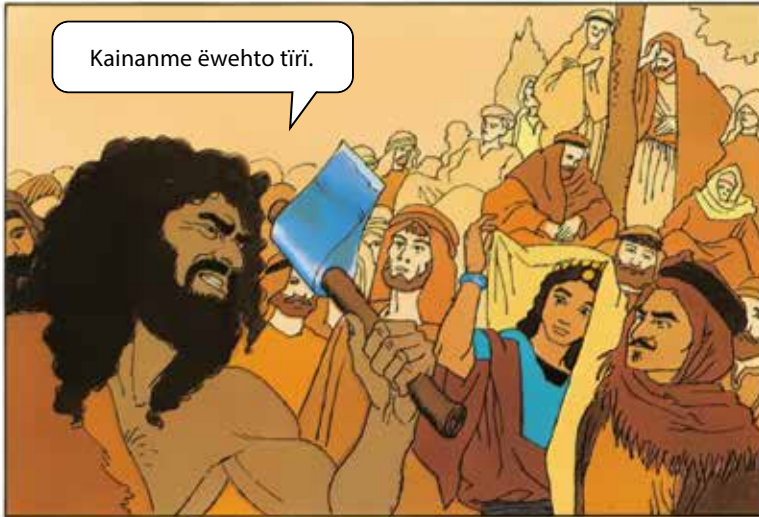

Atitome tapiime wítototon tíwëese tunapona?

Etarënmakë, Kainanme
Kanja tírito nejan.

Kainanme ëwehto tiri.

Kan weinje iwëipinmatopora manae. Meinjarë tëhkësenme, nai wewe imitinpë wîwike.

Wewe wararë kure eperutaewa ahtao, tëhkësenme nehtan mahtota ijahkatome.

Etatëkëne; ekehkatë nai ainja kureta?

Kan ikarau weinje iwëtainkatopora nai wïtototon. Këpëwahkasan tiwërënoronejan jiwenaë, nërëhkasan tiwërëkën ëripotahki awëne.

Aerënme manan tiwërëkën ëweise? Irëme Kainanme ëwehto ipitëtë. Ëeminpotë tunahkao.

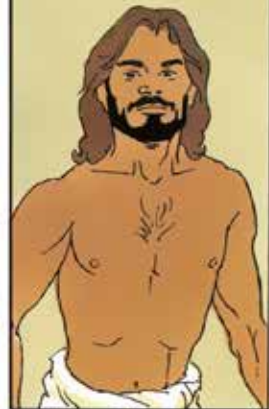
Irëmao Kainanme ëwehto rise ëwehto menepoe.

Mëe iponone eka nai tunapo Jan enminton.

Jipëta nai serë.
Wi kitarënmätirëken
tiwëeesen iwëehtopë.
Mëe nenepotan
ëjane atise Kan
iwehto ëjane.
Mëehkasan
ënmintahki
mahtoke, ma iripimin
amoreke. Irë tiwërën
witotome ëripo tahki.

Irënpëpëe...

Wihkasan
kënmënkë.

Meinjarë tiriikë. Kan
inetëtaerëreken
kitirine.

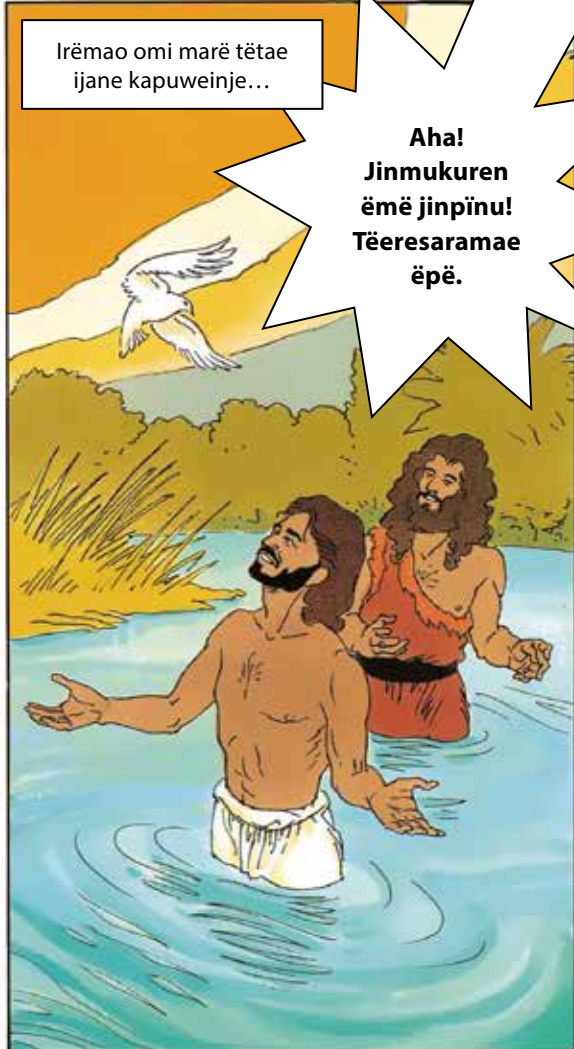

Pahko,
ëjanoroton imonkë
ëwemoitimatome.
Ënehtë taerë marë
nehtan.

Irëmao omi marë têtæe
ijane kapuweinje...

Aha!
Jinmukuren
ëmë jinpïnu!
Tëeresaramæe
ëpë.

Jan mée enmintonmoja wítototon itarênmato Mesaja iwéehtopê. Irémao tese, Roman itamu nono entume. Isereu inono tese Romanton inonome.

ISEREU
Kapenijan
KARARI
Nasare
Keinë
Jerusaren
JURIIJA
Jorên tuna
Mediterranean Sea

Jujanatomoja Mesaja tînmèse. Irê apo timenuhtêe penarê Kan jomi iponenenpêtomoja. Irsan me Isereu rípotan mée...

Irémao Jorên tuna pée, Janja Jesutênepoe.

Enetêkê, wíkapauimê iwanta,
Kan inekaramahpê.
Wítototon irípi emane mée.

Irípimîn
Amoreríja
takenatêe
Jesu
oiimêpona...

40 wei, ikomamî wararê marê tese Jesu nêrêken wítoto wapínpo. Êwesewa tese. Tíwêsonpatopêkêrêken tese. Tíirípê tesentónpê tetarênmae...

Kan inehtë ríto Jesuja.
Wítototon ipínmase Kan
iwehto waweinêpêe...

Aha, Pahko, êntapêintaerê
tírísewae.

Jesu tikuse seitênja, enepîn amore ewarunutaon. Mée Kan iratoe, ma wítototon iratoe marê, ma èire ríton, êsenê ríton, warípoton marê serê nonopo.

Irëmaorë seitën tiwëese Jesu ikuhtome.
Kan ijomi ikuhtunke katomere ija...

*Kan in mukume ëmë ahtao, serë tēpu
emetanihkë ëurume.*

Owa, serë apo nai
imenuhtëpë: "wītoto uru
aeneme tīrinemeta nai,
Kan intapëen wararë
imoitohasan wītoto
aeneme tīrineme nai."

*Kan in mukume ëmë ahtao,
enepo serë pakoro-imë
pëe eseka. Serë apo nai
imenuhtëpë; ëpë,
ensuton apotomatan Kan,
kure ëkurunmaneme.*

Owa! Serë
apo nkan
imenuhtëpë:
"Tamokon
Kan inkusewa
ehtë, kato,"
tīikae ija.

*Ene. Amerarë serëton
wekaramatae ëja nonopo.
Tiwerenapo ëwehtuwë
jenpata rasaporo, jepona
ëwehtome.*

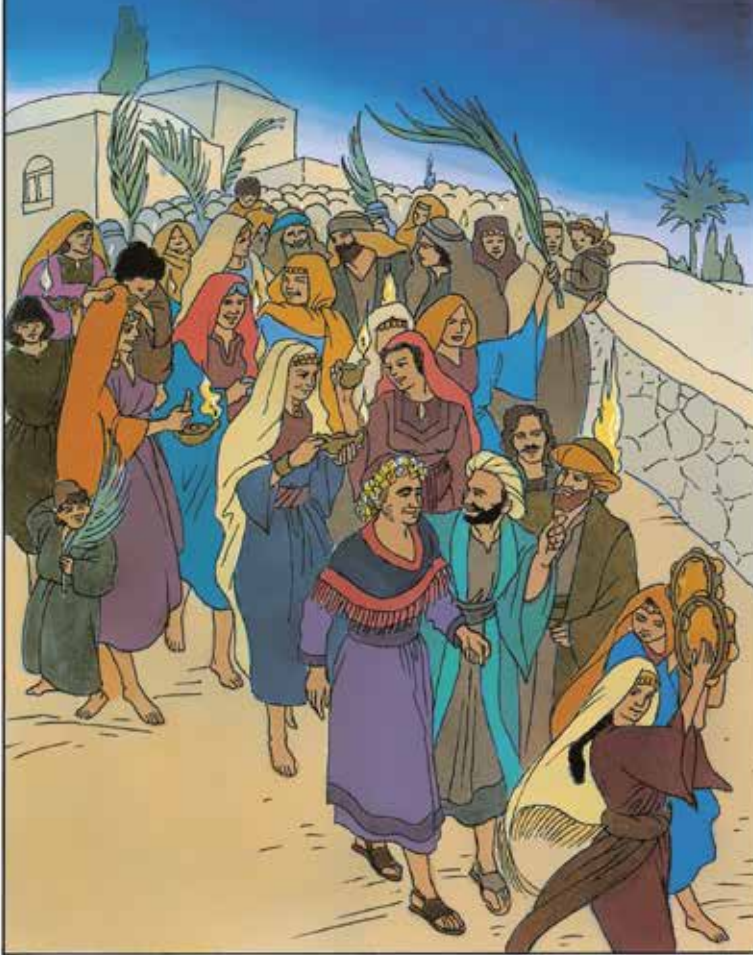
Tëhpa seitën, serë apo nkan
imenuhtëpë, "Tamokon Kan
eponarëken ehtë. Mëerëken
ipëetomatë, kato."

Irëmao pitëhpa seitënja Jesu
tīnontae. Irëmao ensuton
tiwëese Jesu akoronmatome.

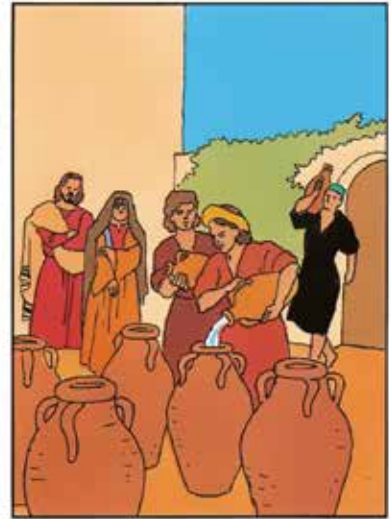
Jesupa teramae karari
inonoponapa, iripimīn amoreke
tannëseken tese mëe. Èematae
ahtao wītoton tiwëese ija.
Mesaja me Jesu iwehtopëto
tiwëerekonmae Kan jomi
ipononenpëton
imenuhtëpëpë...

Karari inonopo tese keinē pata, irēpo wepītintētō tese.

Jesu marē irēpo tese wepītintētōpo, timama, ma tipawanton marē.

Kapenijan pata tese Kana apëineton patame Karari ituna wëinje.
Irëpo iwanmato tipitëe Jesuja Kan inehtë tiponose Ija.

Serëpo wapono tinarimikaton
tëpëse Ija.

Pitu, npa oonipona kītētēne
iwapepona. Irëpona ëkutu
enmikata.

Enpane, awainaponarën ainja
nikukure. Inapësewa ainja nei.

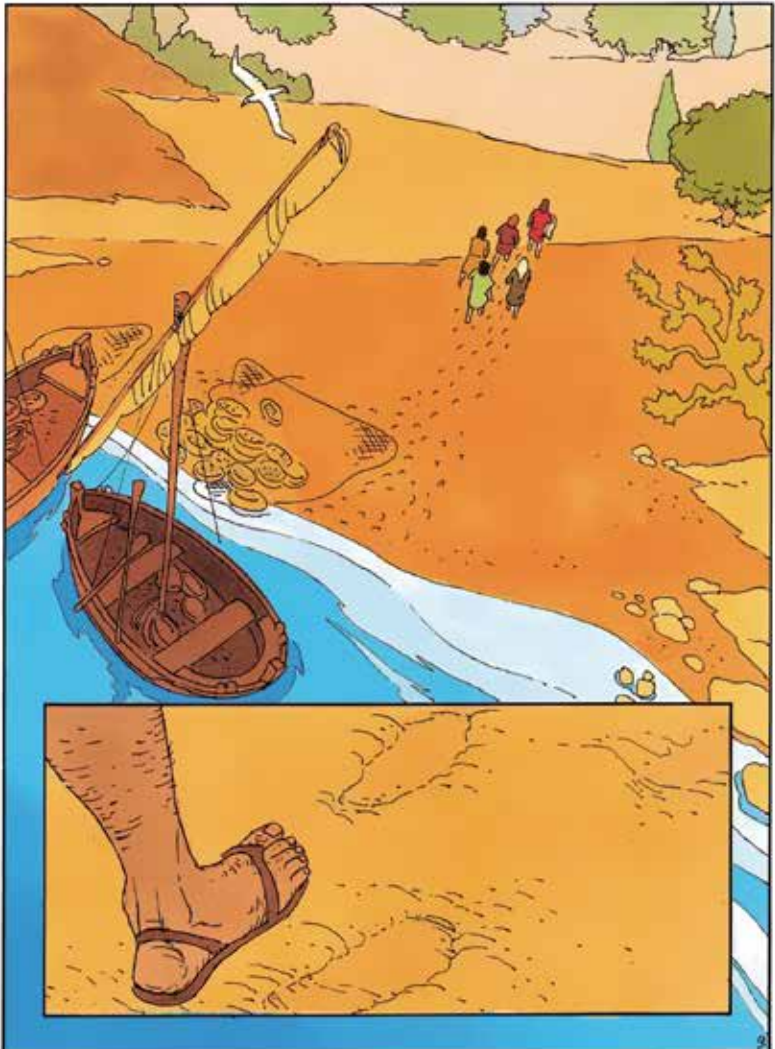

Ma kure, Ęjomi taerëken wirijae...

Ęë! Tëkanisenpe!

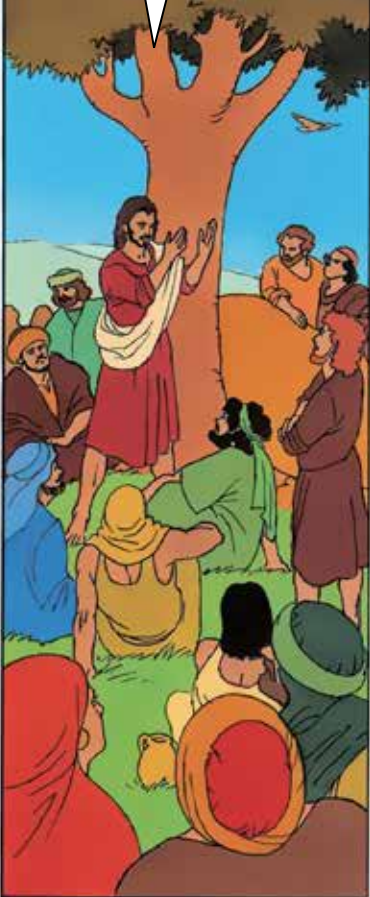

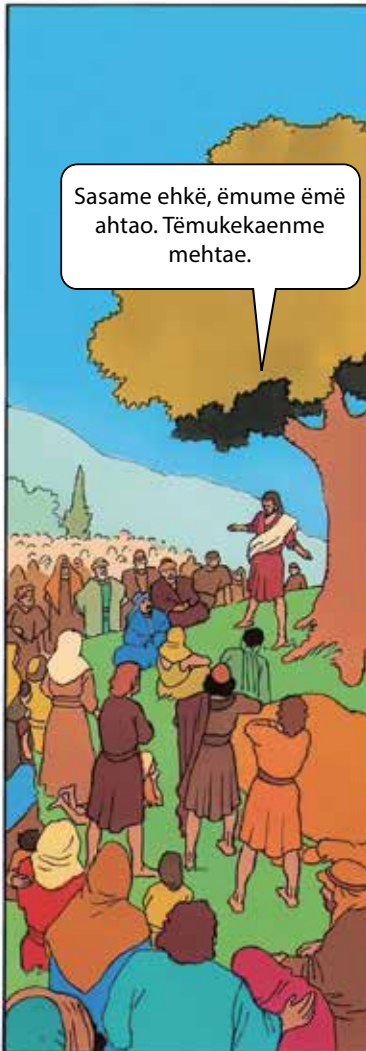
Jesu tītētēe Isereu inonopo
tinarimikaton marē. Kan
iwemoitimato, maatahken nai
tiikae. Karime tese inonopi,
kure rītonme marē. Kurepa
ēsenatoton tīrēe Ija, irīpi
inawēnmapēton marēpa kure
tīrēe Ija wītoton.
Taapiimantomoja tiwēkenae.
Jerusaren pēto tiwēese,
mono Isereu poto irē...

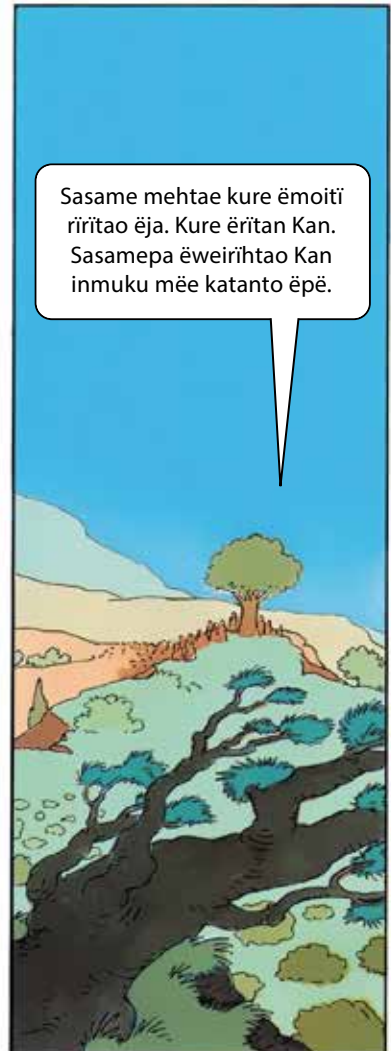
Sasame mehtae Kanja kure
ērīto iwaritao ēja. Irēmao ijeta
mapēhtae.

Sasame ehkē, emume emē
ahtao. Tēmukekaenme
mehtae.

Sasame mehtae kure emoiti
rīritao ēja. Kure ēritan Kan.
Sasamepa ēweirihtao Kan
inmuku mēe katanto epē.

Tiri atise wıtoto
iwehto. Ępę tırıse
iwehto aporopa.

Ęjatotahtomose ehtę.
Ijonpa ipękęne.

Męeręken kure tiri, tęnenmeta.

Akįhpe tiwęręn węri enen,
węitapo tiwęhtome akęrę,
nęręapon nerįpıman
tęwanętao.

Ęturikon aporopa nai
ępunkon enu. Ęenukon
kure ahta, iręmao amerarę
ęwehtokon awę
tannęseken nehtan awainke.
Kepęewa kure ęnewa ęmę
ahta, iręmao manae
ewarunuhtaoręken.

Tuweime epona
iwehtopora
metahki, Kan
epona, karakuri
epona nna.

Kokoro ęwehtokonpę ęhtikaewa
ehtę. Wapo pitę Kan epona ehtę,
iręmao amerarę irę aponton
ekaramatan Kan
ęjane.

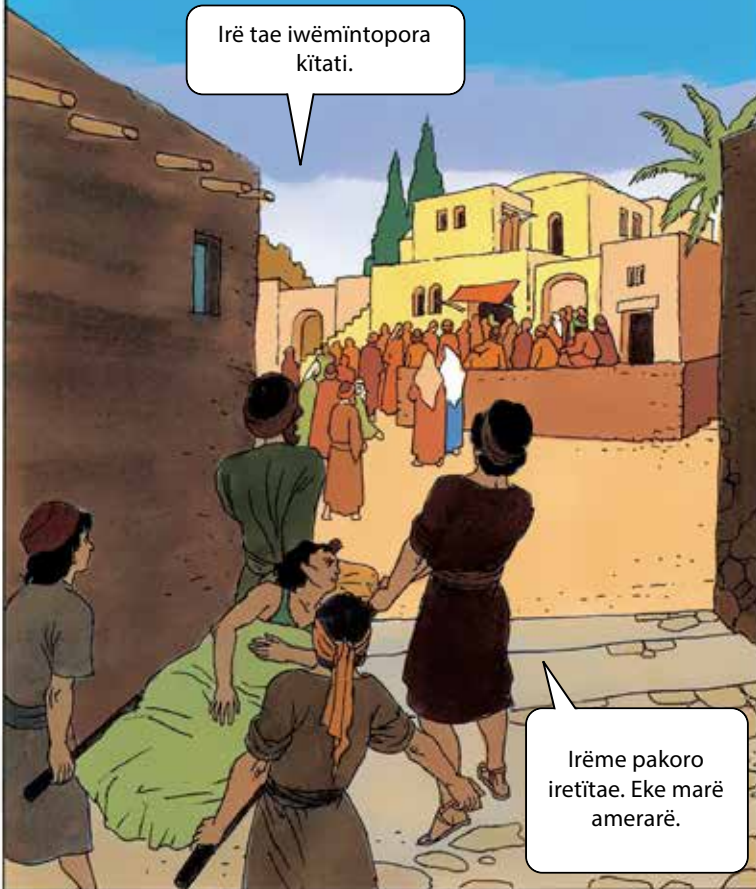

Jijomi imoikę. Iręmao tępu amikahpętao pakoro epu
iruhkanenpę aporopa mehtae. Iniręewa ęmę ahta, iręmao
samu juwęręken tįpakoro rįnenpę aporopa mehtae.

Irë weipo tapīime wītotoon tēse Jesu ipakoro awē, inkae marē Kapenijanpo...

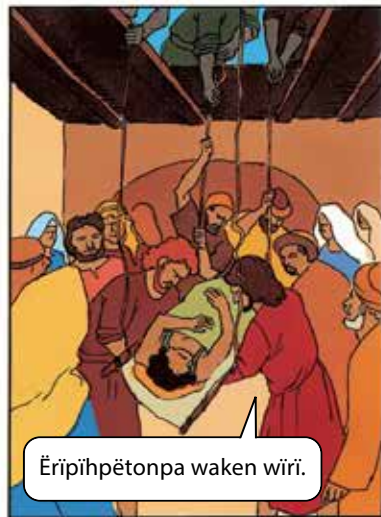
Irë tae iwēmintopora kītati.

Irēme pakoro iretītae. Eke marē amerarē.

Eke nai?

Aha kure nai! Kutuma ipawanaton epona tēse.

Ēripīhpētonpa waken wīri.

Mehtati irē? Atītome irē apo nkan mēe!

Kan enējan mēe!

Kanrēken nai irīpī waken tīrineme.

Ano omi kahtē nai awaintao, Ēripīhpēpa wema kato? Owa, aukēpa tēhpa kato?

Iwaenme nai Mesaja, irīpī emaneme. Irēme wikae marē: Aunkēpa ēekepa itomeka, tē marēpa.

Enetëké!

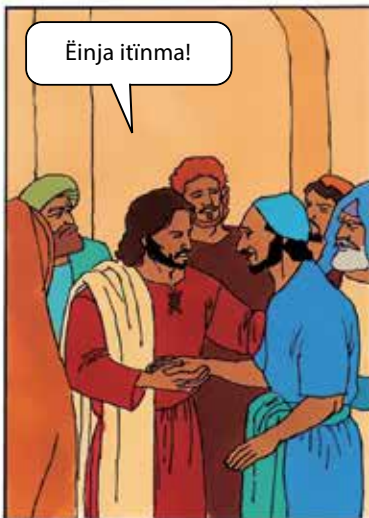
Aunpīnīpēpa
nītēn!

Aha, kurepa wei!
Napohpa Jesu!

Ijeta kure tinīri tīrēe Jesuja. Junme marē tiwētūrēe, kure marē. Kure tiwēenepotohke, kure rītonke marē. Kēpēewa amerarētato sasame tēse Jesupē. Inmoipē iwanmanetonmoja iwehto tīmenekae tīnmoikontaerē tīrītōpē Ija. Sapatipo apo, irēpo orokometa tēse Isereujanaton.

Serēpo nai mēe kīrī iwēinjaparimahpē. Kure nai serē weipo kure tīrītō ēja, tahken owa?

Ēinja itīnma!

Aha! Kurepa wei!

Mēe kītakamatēne Jesu!

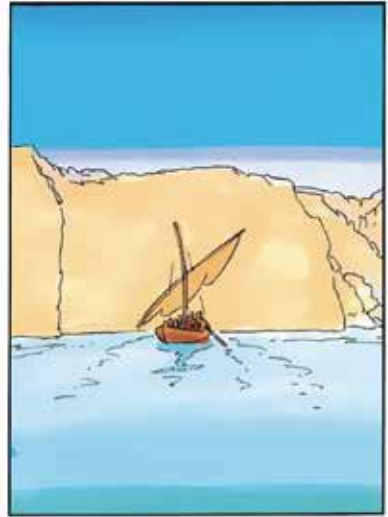
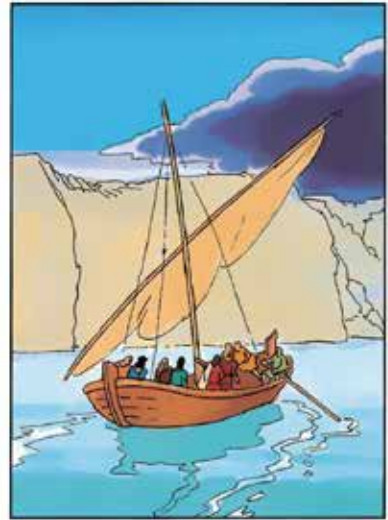
Kiponotēne serē jerusaren entutonmoja iwarēne iwehtome wītoton akenatētopē Ija.

Entutomoja sookato ipitänmenkerä ahtao, titepa Jesu.
Tinarimikaton marë titee tuna-imëpona. Këpëewa...

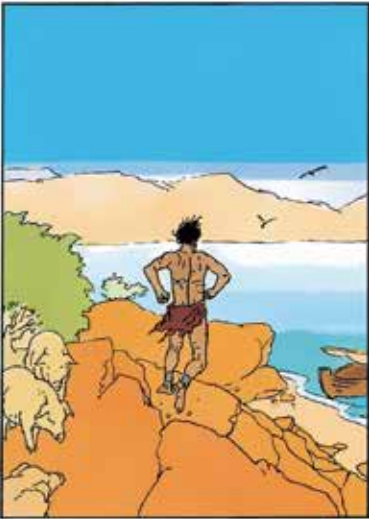
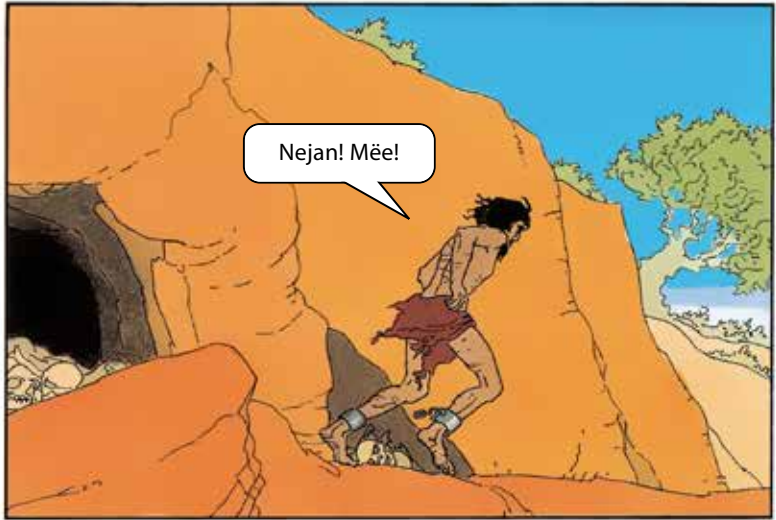

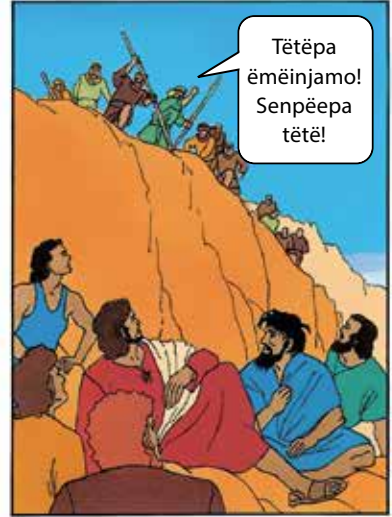
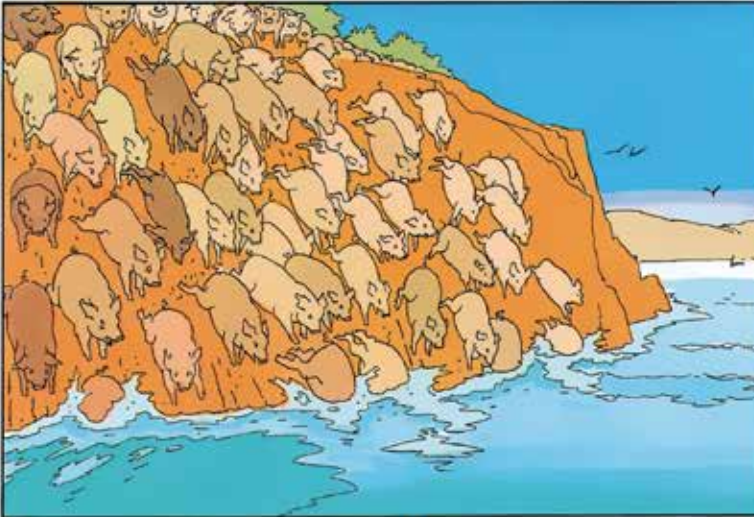
Tiiñepa
ehkë, onken
marëpa ehkë!

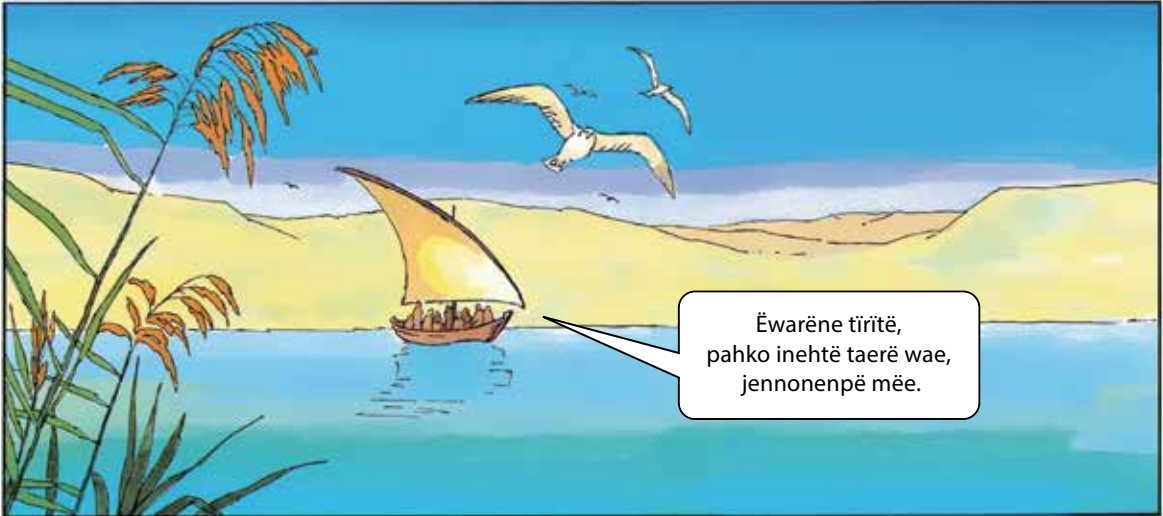

Iratonpona tikanawakon tërëe ijane. Pitomotao etapopin këtunto tëtae ijane...

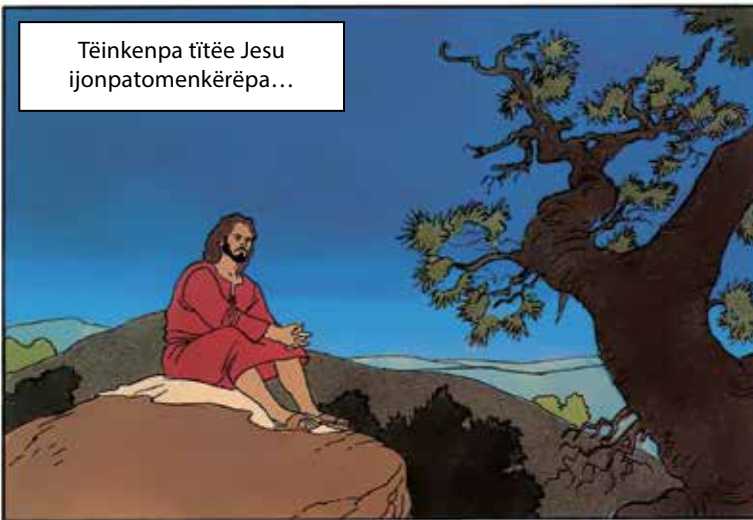
RAAAAA!

Ēwarēne tīrītē,
pahko inehtë taerē wae,
jennonēnpē mēe.

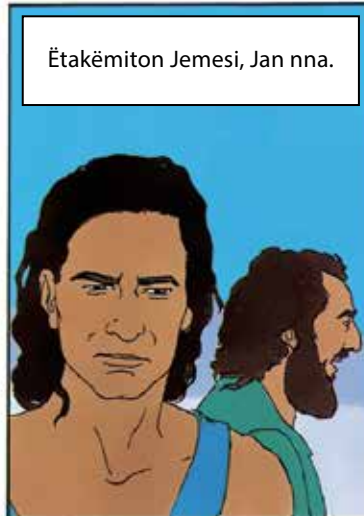
Tēinkenpa tītēe Jesu
ijonpatomenkērēpa...

Irēmao ijonpapēpēe
12manton tinarimikaton
tēkantēe Ija. 2, 2me mene
tēnnose Ija. Tīkurunke marēto
tīrēe Ija wirīpēton ennoneme,
ēsenētoton kurepa tīritome
marē ijane.

Ētakēmiton namoro Pitu,
Anturu nna.

Ētakēmiton Jemesi, Jan nna.

Pirihpi, Pataramu nna.

Tamasi, Matiju nna (títamu
karakuri apeineme tесе mée
wapo)

Tarijasè, ma tìwèrènorо Jemesi.

Saiman ihtarènmanenpèkon,
Juresi Isakarija nna.

Tètè meinjarè! Akìhpe èeponane
iweihpèton, namoronpè jepona
nehtan. Ma akìhpe jepona
iweihpèton, namoronpè marè
jennonenpè epona nehtan.

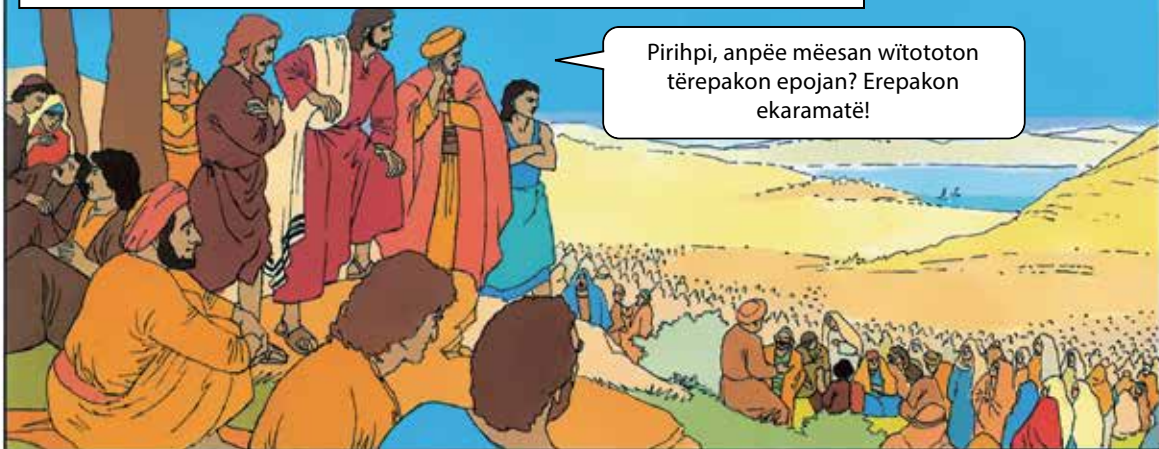
Sasamepa inarimikaton
tìwèese 12manton. Amerarè
tìrèe ijane Jesuja katoponpè
taerè. Irèmao tìinenpona
Jesu tìtèse tесе mèesan marè.
Kèpèewa wìtototon innontae
wane tесе.

Enetèkè! Iijeta nai èrepa tamitae.
Mèrème nai tìpèneton èeraoken.
Irèjanme èturutè entuja,
tìpèetoton ennohtome Ija
tìpìtèhta tìpèse.

Jesuja tēnpaerēken, kure marēpa ēsenētoton tīrēe lja. Kēpēewa tīkomainjeken...

Pirihpi, anpēe mēesan wītoton tērepakon epōjan? Erepakon ekaramatē!

200merēken nai karakuri ainja weinje. Irē nai tapiimanton eponata.

Senpo nai kīripisi 5merēken wīi iweinje, ma 2merēken kana iweinje. Tanē waken nai.

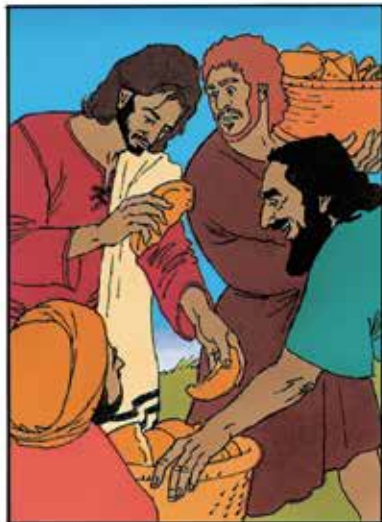
Amerarē wītoton itapakapotē, 50memeneto ajakatē.

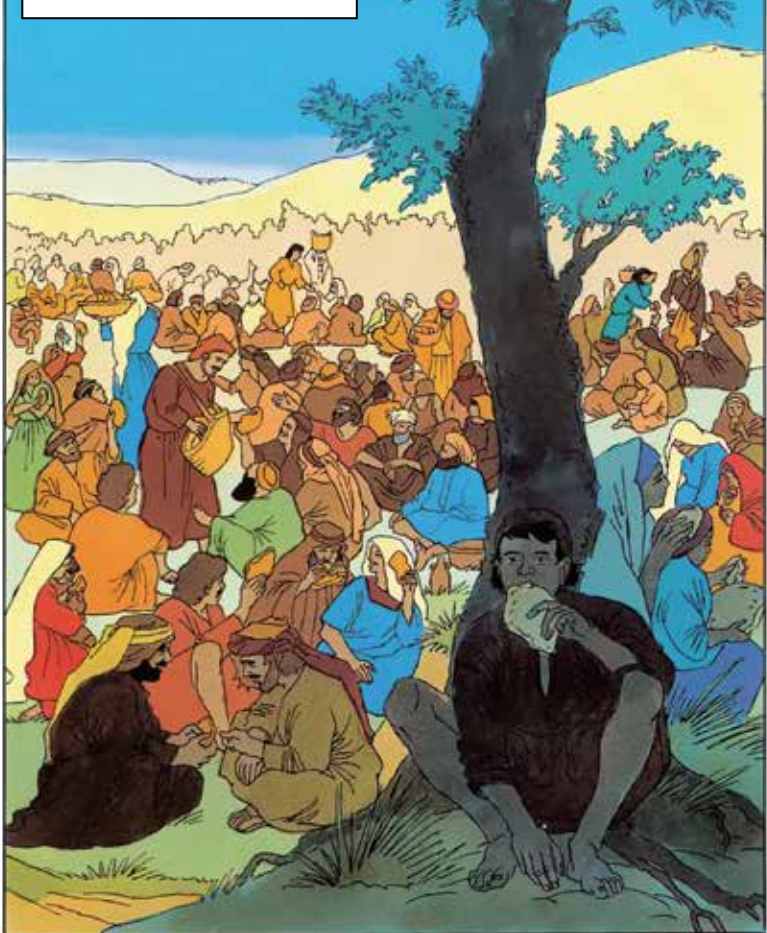
Napohpa tīikae Jesu Kanja...

Irēmao tajakaerēken lja wīi, kana marē.

5000manton wítototon
têwese Jesuja ijjeta èrepa
tíjankapoe ija...

Mêe karê aerênme Mesajame
tesen iponopíhpê!

Kítamukonme
kítírítene!

Ene! Senponkêrê
12me katariton
tannêseken.

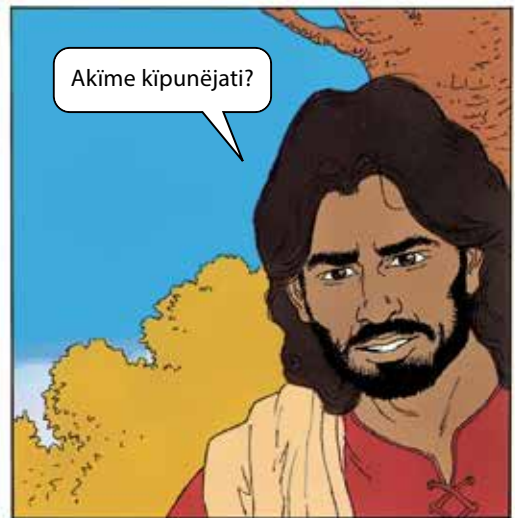
Wítototonpa ennohtë ipakorokontapa.
Têtêpa kanawataopa iratonpona. Senpo wejæe
wi ijjonpatopê.

Tiwärenoroton Jesu rise tese Itamunme. Tipunëse ijane Romanton entuton enohtopë Ija. Këpëewa Jesu iratõe tapïime tese. Tokoronmaere wïtototon Ija, Kan entuton inenepe marë tese inmoikontaeta iweike. Wïtototon akamaseto tese mëe pëe, ennokise marë pato tese...

Irëpo tese watiripëton ëema ekunë. Tiwëeto wewe patëtëmanpë,
irë nai kutuneke awikanenpëton warito Romantomoja.

Akihpe jakërënme tiweise ahtao, nërë
ëikarë nëtakaman, aeneme tiweiseta
marë wei wararë marë watirito epu
apëhtan jakërë titëtome.

Akihpe aeneme tiwehto
ipinmanëre, nërë tiwehto
ekeiman. Akihpe aeneme
tiwehto ipinëta ahtao Wijanme,
nërë erepasa tiwehto apëhtanpa.

Ëwarëne tiritë tëinërë nai Kan.

Kitamukon Kanse ehtë, amerarë awënkönke, amerarë
ëwehtokönke, amerarë ëwëhpunëhtokönke marë.
Tiwërennorotonpë marë ëjaporopa.

Isereupo tese wītoton äikäkēmēpījanton imoitopije marē tese.
Tiwērēken ipatakon tīrēe. Apēporato tese...

Ēmatae ēsenētoton
iwēehtuwē, irēmaoto arima
tikētunje tīwēhtokonmao.

Kaasa!
Kaasa!

Enpane! Jesu! Ainjapē
Ēmuhpankē.

Kan Entutomoja tētē ēnepoe.

Kan entutomoja? Eke ainjapa einmenekapoe nitēn?

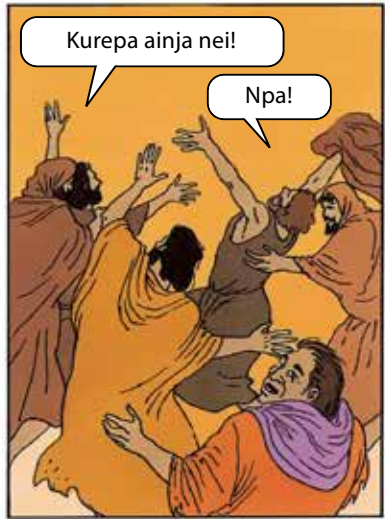
Irēmaopa kure ainja nejan?

? !

Aha, kurepa!

Kurepa ainja nei!

Npa!

Kurerēn nai Kan! Napohpa!

10mantonmepa kure teseta emēinjamo? Anpo nai tiwērēnoroton Kan eresaramaneton?

Aunkē. Jepona ēwehtorēkenpa kure ēri. Ēpinma marēpa.

Kan entutonmoja kirjton
tēnose Jerusarenpona Jesu
Ijomi etatome. Kure neken
tahanara mēe inīri. Mēe inīri
ipunēpīseto tēse,
ekapokekhatome ijane...

Irīpimanton wītoton akērē tēse
Jesu. Akamapīnton wēri akērē.
Romanton akērē orokome tēsen ton
ikarakuri apēineton akērē marē...

Kan lwetotomahpē
kīne amerarē
itatīhpētōn erahtētōmēpa,
ipīnmatohkonme marēpa.

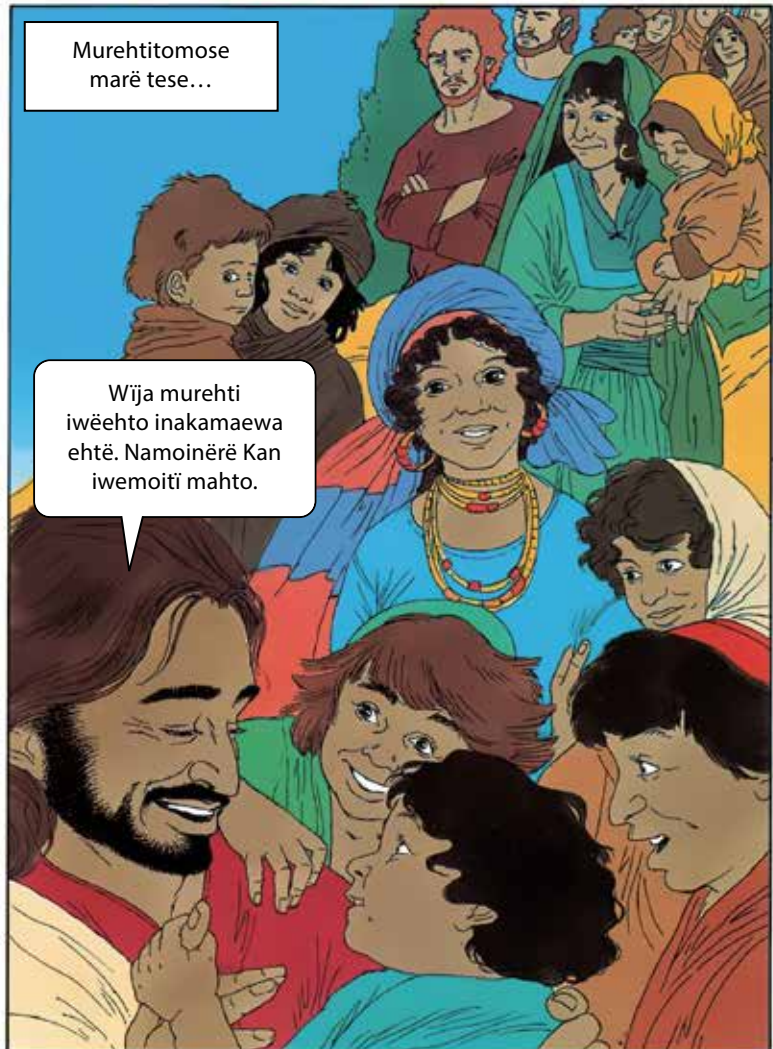
Jesujapa ēsenētoton kure tīrēe
sapatipo, irē weipo orokome
wehto waken tēse...

Kurepa ehkē!

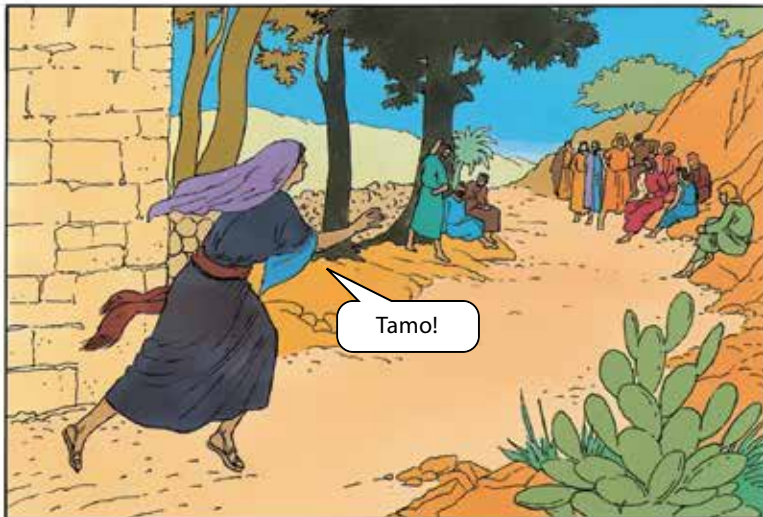

Murehtitōmose
marē tēse...

Wija murehti
iwēehto inakamaewa
ehtē. Namoinērē Kan
iwemoiti mahto.

Irëmao Jesu tomohtëe Petani patapona, maatahken tese Jerusaren patapë. Nasare nai ësenë. Mëe iwëriton Meeri, Marëtë nna Jesu ipawananme tese. Jesu itëtuwë irë patapona, têtæe Ija 4 weime rasare onantoponpë...

Serëporo ëmë ahtao, pihkomo waesewa ei.

Pipipa naunjan, Marëtë.

Aha, irë jiwarë. Mëepa nauntan ëwë wenaeno weipo ahtao.

Witoto enpakaneme wejæe, erepasa rïtonme marë. Anohpe jepona ahtao, nërë apon erepasa tiwehto apëhtanpa, watiweihpë pëe marëpa. Irë nai ënekanihpiseme, Marëtë?

Aa Tamo, Mesajame Èwehto epona wæe, tiwëesen Kan Inmukurën Èmë.

Anpo nërë monanti?

Tamo, ene ohkë.

Irasarën Jerusaren entuton tiwëerekonmae Jesupë, akërëntonpë marë.

Ijeta rimantaton rijan mée.

Mée inakamaewa ahtao kimëinjamo, irëmaoto amerarë Mée epona nehtan. Irëmao Roman isuratiton nehtan kinonokon apëhtome.

Irëmao kikanpakorokon ikërënmatan méesan, kiwemoitimatohkon marë.

Ipunëhtë! Tëinken wītoto waiwehto nai kure, wītoton ipëntakanme. Amerarë kiwemoitimatohkon waesewa iwehtome.

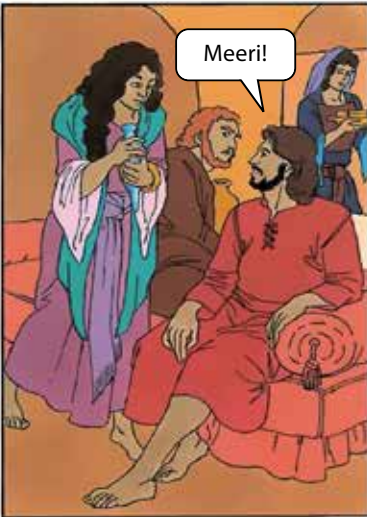
Irëme mée Jesu watiripore nai!

Tëinken wītoto waiwehto kure nai, wītoton ipëntakanme. Irëjanme Kan entutomoja tiwae kuranopo Jesu apëhto. Jerusarenpona tītëe mée. Irëhkasan nai kure. Roman itamurujato watiripose tесе...

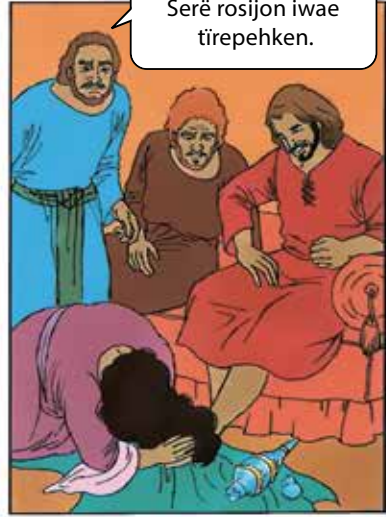
Irëmao Petanipo wëwehto kïnei...

Kutuma kureta.
Serë rosijon iwae
tïrephenken.

Meeri!

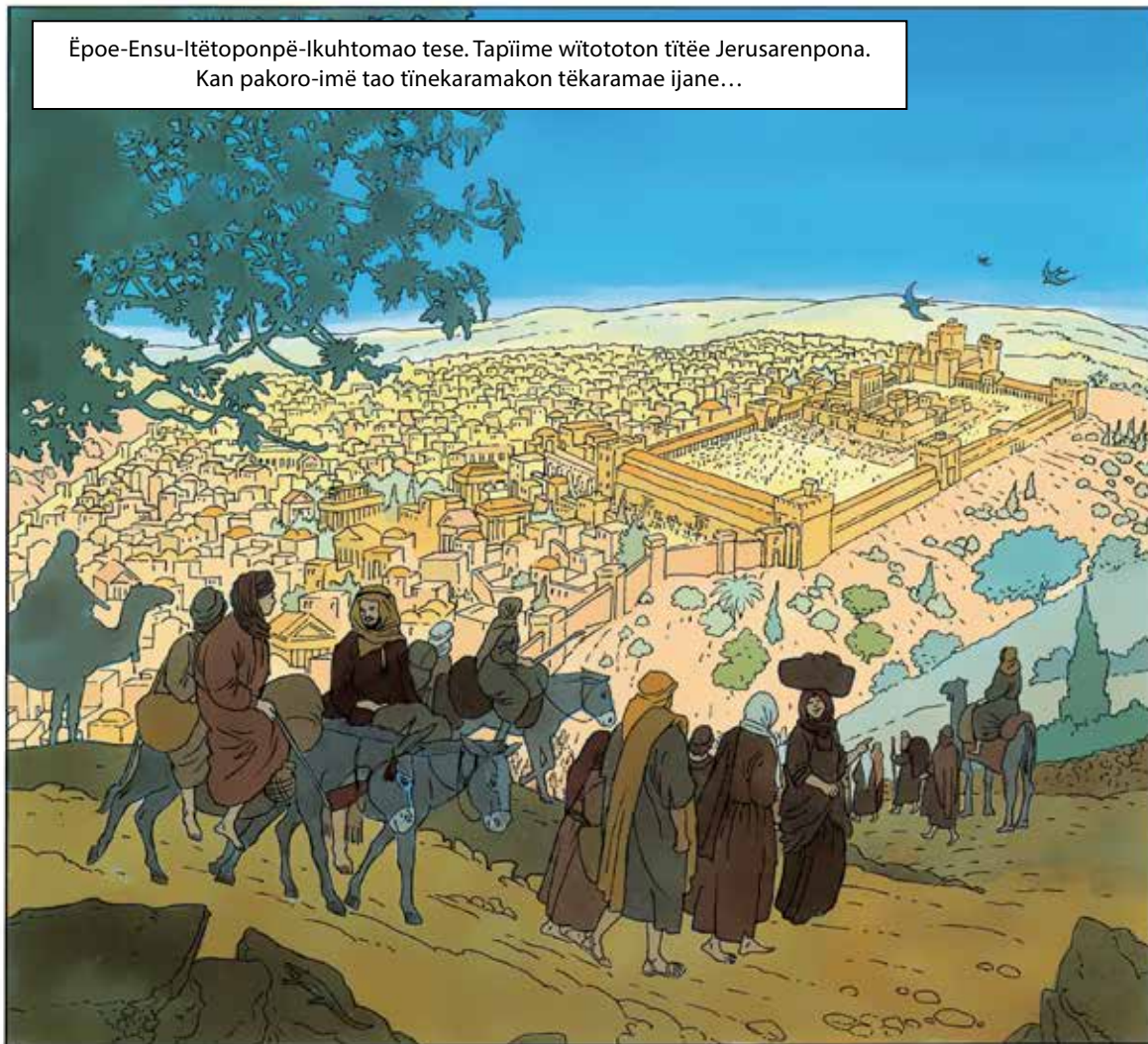

Inepakahpöewahkasan kehti,
irë irepetinpë ekaramatome
kijane ijapëmïntomoja.

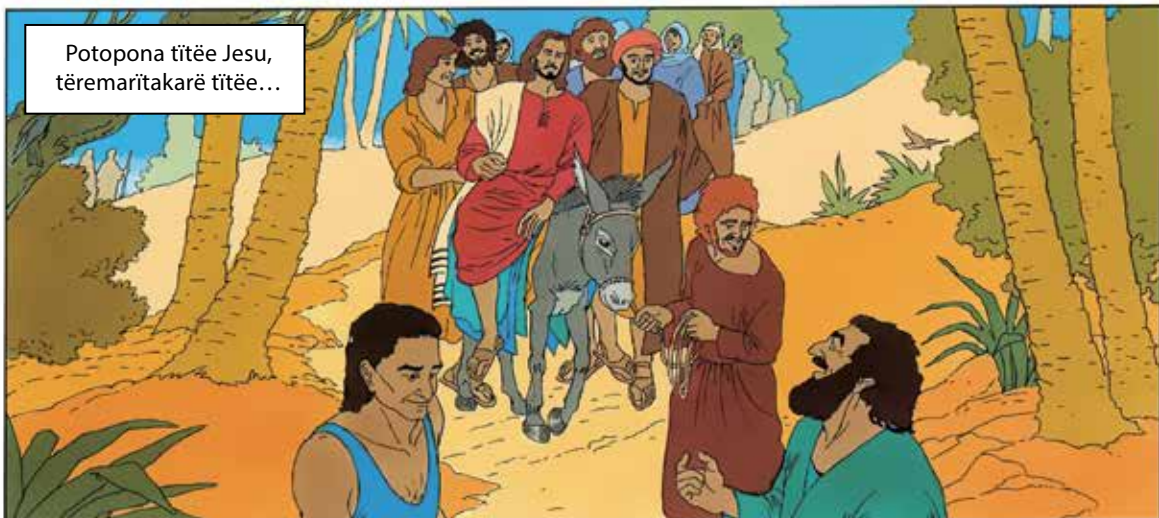

Wëri pëhta ehkë, Juresi.
Serë naarë tipïnmae wërija,
jonainjewankërë ahtao
jikainëtome.

Ĕpoe-Ensu-ltĕtoponpĕ-lkuhtomao tĕse. Tapĕime wĭtototon tĭtĕe Jerusarenpona.
Kan pakoro-imĕ tao tĭnekaramakon tĕkaramae ijane...

Potopona tĭtĕe Jesu,
tĕremarĭtakarĕ tĭtĕe...

Witototon tikitunje meepä...

Uree!

Osana!

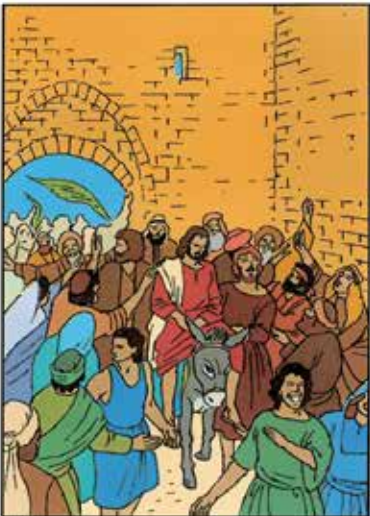

Kureren Kan inirhpä.
Kitamukonjanme
Mee ne.

Isereujanaton
Itamuren!

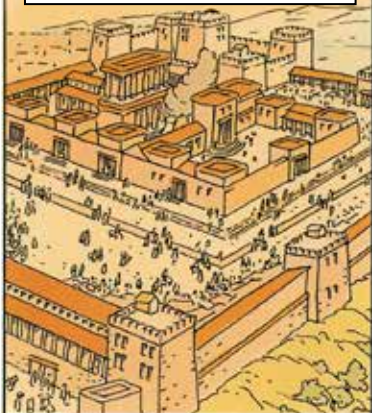
Jerusaren, serä jiwëehto
ëwarëne ahtao, irëmaomo
onken wehto mapëhti.
Këpëewa irë seta mananti.

Amerarënorotomoja
mëe tiwekenae.

Takamaenme nai Mëe!

Mono poto irowë tесе,
jujanaton inmoi Kan pakoro...

Ĕpoe-Ensu-Itëtoponpë-
Ikuhtomao wïtototonmoja
wïkapau-imë iwanra watirëe...

Nërë tøkaramaenme tесе Kan
pakoro-imëhtao irïpipëkon
irepenme, wakenpa tïritome...

Këpëewa anohkasan nai
wïkapau-imë iwanra aerë
wïtototon irïpipë wakenpa
tïrineme, pïike iweihpëkonpëe,
ma iwëtikatokonpëe marë?

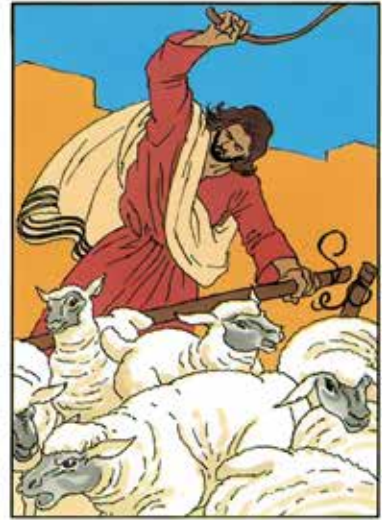
Oninpëken ephkapoto tïrëe ijane Kan
pakoro-imëhtao, karakuri akurikato marë...

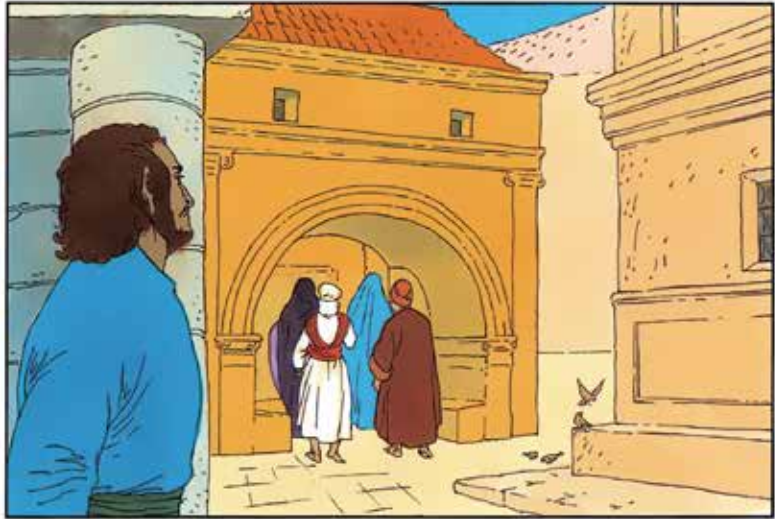

Irëmaorëken marë Jesu irëpo tесе...

Kekapohkehtatēne
mēe apēpotome
kijane. Irēmao mēe
wakitīripoti.

Kēpēewa
kiwēewehtohkonmaota.
Ikarauwaewa iwehtohkonme
kipēkēne. Ēpoe-Ensu-
Itētoponpē-Ikuhtomao.

Ahtarēmo
mirepentētahki wija,
Mēe ekantērihtao
wija ējane?

Juresi nērē,
inarimikatomotaon.

Mēe Jesu wekantētāe
ējane.

Ainja ērepētēe Jesu
ekantērihtao ēja ainjaja.
30me seohpēton.

Ĕpoe-Ensu-Itĕtoponpĕ-
lwĕewehto ikuhto
iwaponkĕrĕ witototon
tĭtarĕnmae Jesuja Kan
pakoro-imĕhtaο.
Jerusarenponton
nĕhtĭhkatan, nĕsapĕrĕkatan
marĕto tĭtkae. Kĕpĕewa
witototonmoserĕkĕn nehtan.
Irĕmao Pitutonmoja tĭtkae Jan
marĕ Epoe-Ensu-
Itĕtoponpĕ-lwĕehto ikuhtopĕ
kĭjane ehtarĕnmatatĕ...

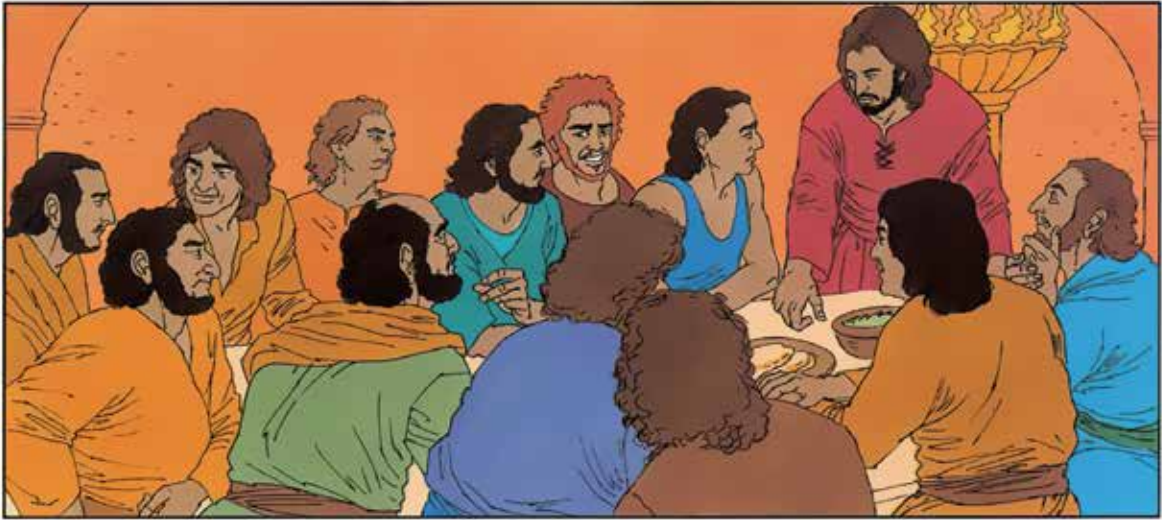

Irĕ koko ahtaο Jesu tĭnarimikaton marĕ tiwĕmonje
12manton marĕ ĕtakĕrĕ...

Meinjarĕ serĕ
koko jinĭrĭ wirĭjajae.

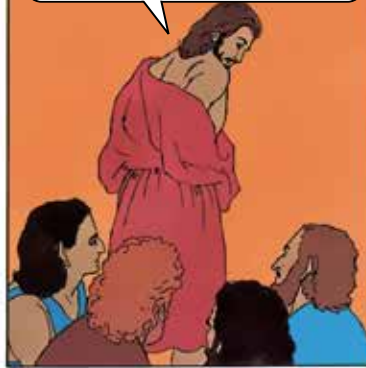

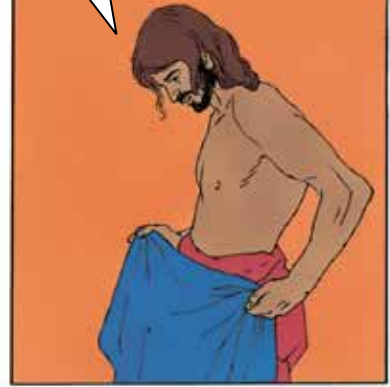
Kure wae kutuma Ĕpoe-
Ensu-Itĕtoponpĕ-lwĕwehto
ikukuse aakĕrĕne, jakuikato
esewankĕrĕ ahtao.

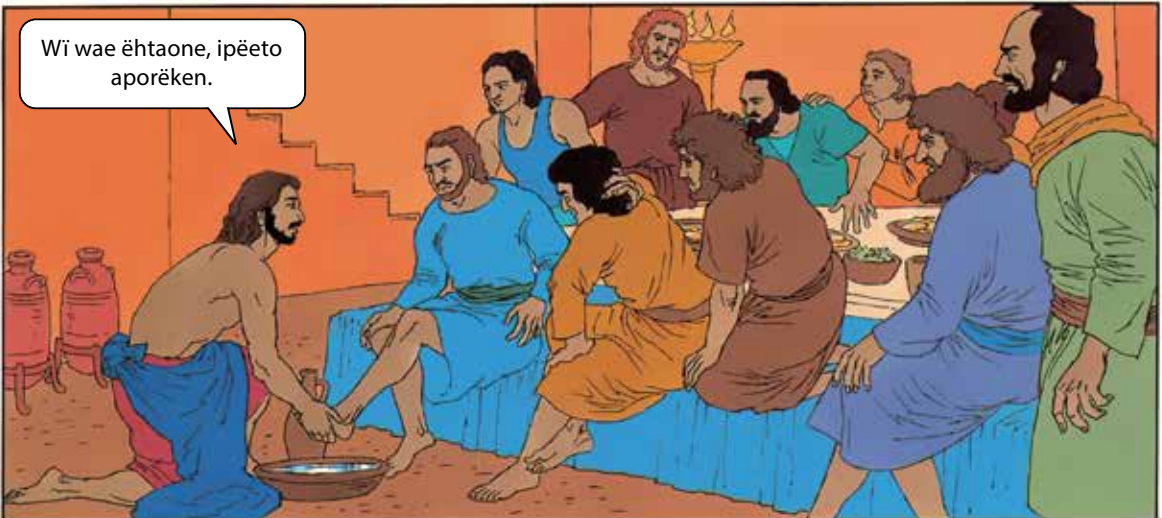
Sentajanaton itamuhton ĕwarĕne
nai. Tipĕetohton apotoman,
tiwarĕ marĕ nĭrijati. Kĕpĕewa wae
ĕweikoe ĕmĕinjamo.

Akiĕpe irasarĕnme tiweise ahtao
ĕhtaone, nĕrĕ apon witoto
ipĕetonme pitĕ nehtan.

Wi wae ĕhtaone, ipĕeto
aporĕken.

Tamo, jihpu misukan ipëeto apo? Owarënken!

Ëhpu inisukaewa Wí ahtao, jakërëta mehtae, Pitu.

Jihpurëkënta isukakënpa, jeinja, jiputupë marë!

Akihpe lwepihpë, tihpurëken isukaponpa.

'Enpane!' mikati Wija, 'Tamo', mikati marë. Irë taerë jiweike. Ëhpukon isukanenpë Wí. Irëme ëmëinjamo marë ëija ëhpukon isukatë.

Aerë Wíkæ ëjane, tëinken nai jekantëne ëhtaone.

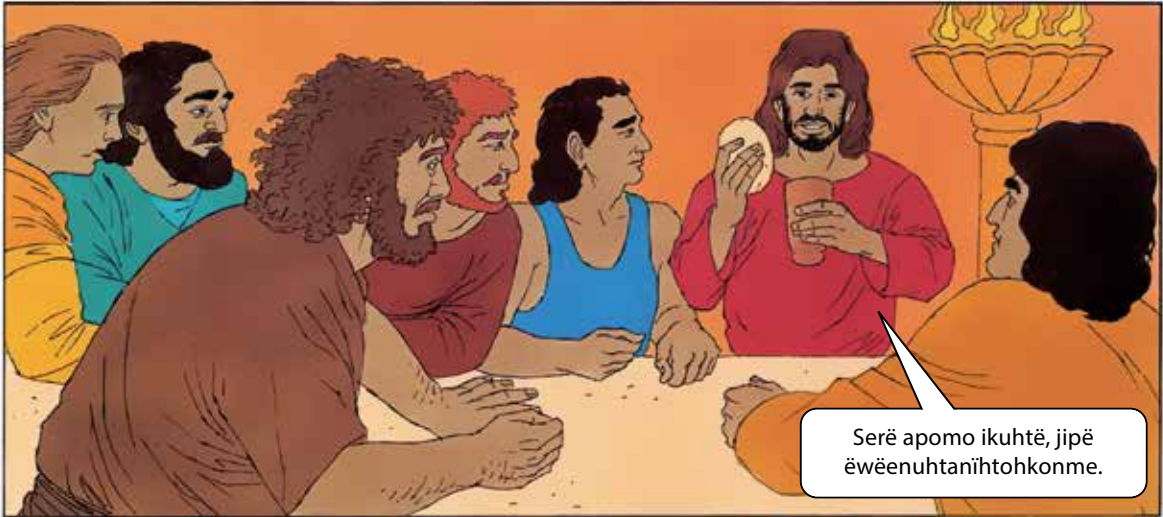
Akirëe, wirë?

Owa!

Juresi, sameken ënirinme tesen tiri.

Ikomantuwë ahtaopa Jesu tītēe tinarimikaton marë potopëepa. Juresi waken tese akërëne...

Kinëtipa Wi. Këpëewa pahko Iripimîn Amorë ennotan ëjane. Mëe aakoronmatahki taanërën marë akërëne nehtan.

Anpohpe jītëto, eema marë ëwarëne nai.

Wirë wejæe wītëtome, aerënme marë wejæe. Erepara rītonme marë Wejæe. Pahkoja itëtopora nai wītötoton, waken wī ahtaao.

Serëpo tahpame ehtë, ëturëe pitë wītëe.

Pahko kure ëja ahtaao, serë maahka Jipëe arë.

Mërëme Jintapëerëta Kiri, Ëntapëen taerëhkasan Kiri.

Eke mēnijatinkērē? Auntēkē!
Enetēkē, jekantēne nejan.

Jinponēhpērēmo apēhtē,
nērēinērē.

Aja jenpane!

Juresi, Kan lwetotomahpē
mekantēn iponētohke ēja?

Tamo,
kasipara-imēke
ainja nahkējati?

Ma, naka!

Ma irēmao pēerarē Jesu iwētapēpotuwē ijane,
irēmao akērēnonpētōn tiwēsapērēkae.

Kan Entu irasarēneja tēreē Jesu ijane. Pitu, Janja marē tiwēkenae, mērēme maarēken tese mēesan.

Pitu tiwēmīnje annapona...

Ēmērē, marē mēe akērē nonpēta ēmē?

Owa kami, jiwame nai Mēe!

Ēmērē marē, mēe akērēn.

Owa, nērēta wi!

Aerē, mēe marē akērēn, karariponpēme iweike.

Jako, akipē mēturujan, jiwame Mēe!

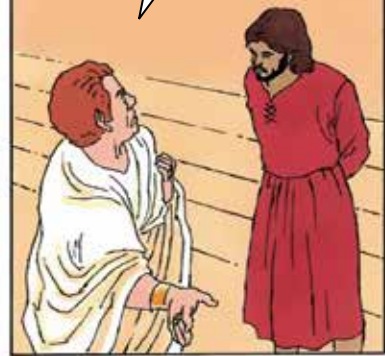

Jesu tërëe Romanton itamuruja Pairëtëja. Kan Entutomoja tëkapokekapoe. Oninpëmeken tëkapokekae ijane.

Mëesanmoja ëekapokehkato ineusewa manan? Ijeta ëekapokehkan namoro?

Ati nai ënirihpëme?

Wëene serëpona, aerë iwehto iponohtome.

Eke kato aerën?

Ekapokehkatopora nai mëe wija. Wëewehto mao tese. Ano apumakaposepa manati wija Parapasi? Owa? Mëe Jujana Itamuren?

Parapasi!

Parapasihkasanpa
ipatakapo!

Eke mée wirijan
irème?

Wewe
patètëmanpo
tiwëpokë!

Ëtamukon
wi kane
mée!

Mée inpokapotuwëpa ëja,
irëmao Sisësanmeta
ëwehto ainja iwarë nehtan!

Tëhpa ëmë, mée
pëntakanme.

Parapasipa tapumakae Jesu
ipëntakanme. Witoto warinenpë mée...

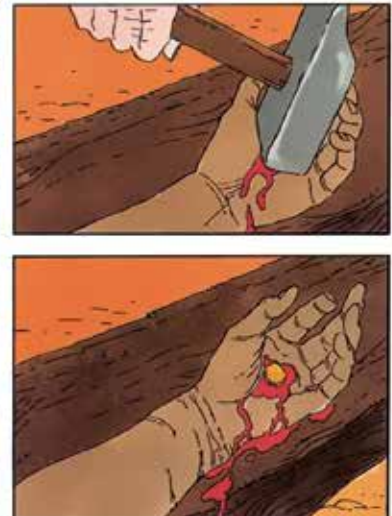
... 37, 38, 39!

Wirë ekapokekhatomînme
wehtae.

Ëmërë, Jujana
Itamurën!

Irëmaopa Juresi tēnutae...

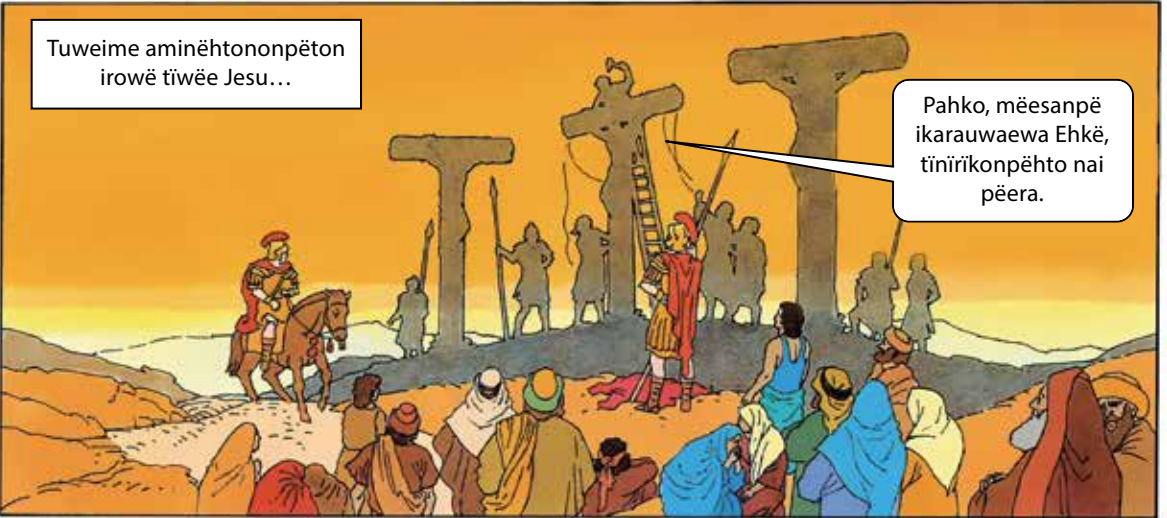
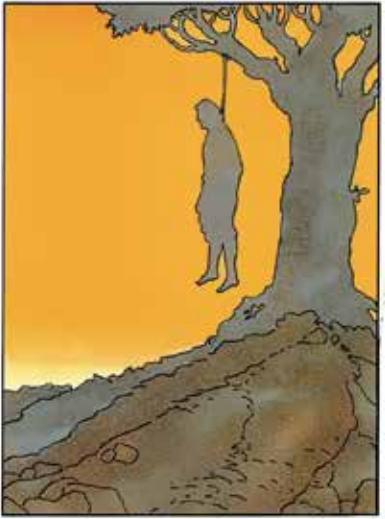
Kureta wae seripīma.

Ekapokekhatomin wekantē, kērēnmatononpēta marē wekantē.

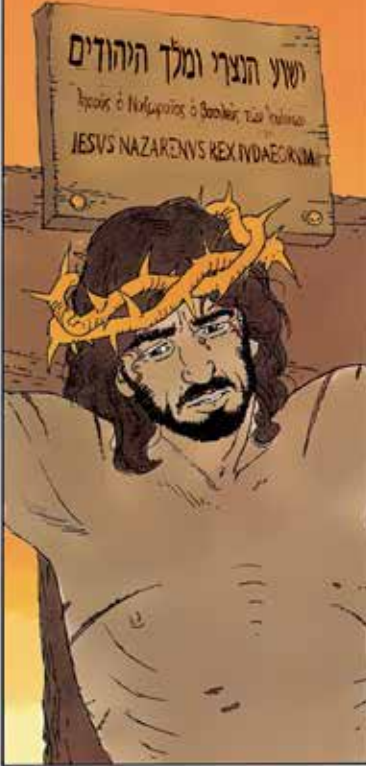
Eekēkatē manan tīrīse ainjaja?

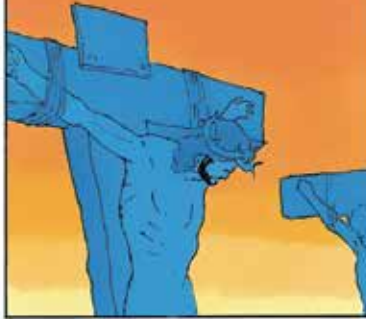
Tuweime aminēhtononpēton irowē tīwēe Jesu...

Pahko, mēesanpē ikarauwewa Ehkē, tīnīrikonpēhto nai pēera.

Wewe patëtëmanpë
ekapokehto tîmenuhtëpoe.
3manton ijomitae
tîmenuhtëe. Jesu Jujanaton
Itamurën kato.

Kaaraman kutune oimahpë
marë inenîsewa tese Jesu.

Suratitomoja ikutuntëtoke
iponpë tikutuntëe,
apëineton ipunëhtome.

Aha. Tiwërenoroton
ipinmane marë san Mëe?

Kan inmukume nai mëe?
Irëmepa ëwë mëe nihtë
wewe patëtëmanpëepa!

Ëipinmahpa,
ainja marëpa
Ipinma!

Kan Inota manan. Kimëhkasan
kinîrihpë taerë kitapëjæ
ipatotæ. Këpëewa Mëe, inîrîrîpî
waken.

Kîpunëhkëmo
ëwemoitîmatopo ëmë ahtao.

Aerë Wikæ ëja, meinjarë
jakërë mehtæ pararisëpo.

Ma 12 juru ipohtë ıwehtuwë,
irëmao ewarun tiwëese nono
wararë. 3 juruponarën
akëresa tese...

Meeri, Jesu imama, ma
inarimika Jan marë tēneken
ijane...

Ĕnmukurënme mēe,
mamamerën marë nai
mēe meinjarë.

Kan, Kan, atıtome kinonta?

Jinaepanjae!

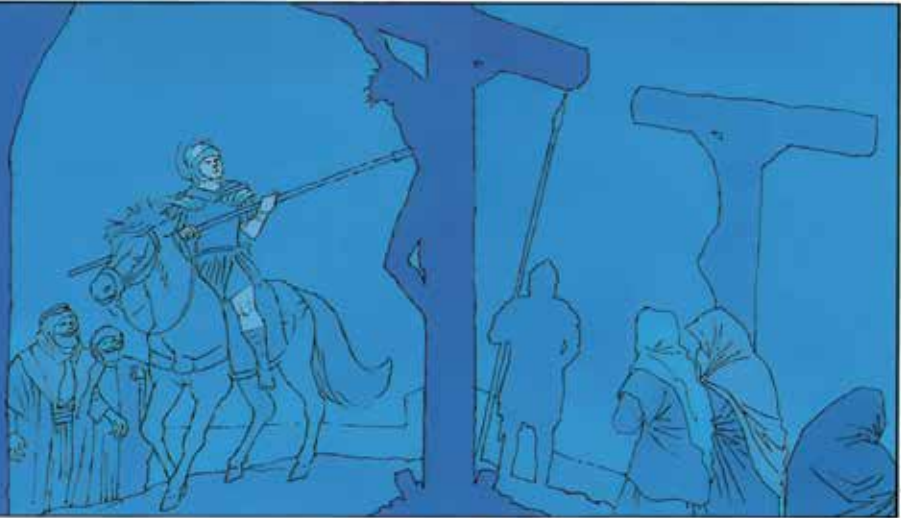
Pahko, ĩnjarıja jamore
wekaramae.

Meinjarë ... napëna!

3 juru kokoinje
ahtao Jesu watese.
Aoti weinjerëken
suratitomohtaon
kinkonka waratake.
Irëmaorëken munu
kinëentama, tuna
marë kinëentama.
Irëmaorëken ewanë
tikese...

Waporën panpiratao
tïmenuhtëe: "Mëe watirëe
wikapau-imë iwanra watirëen
aporopa."

"Mëe tikërënmae
kiniripëkonjanme, watirëe
marë kiripipëkonjanme."

Mesaja mëe tiwëesen
katoponpë, owa?

Npa, irëmao iponopotome
kijane onantohpë kijane.

Jose Aramatijapon, ma Nikorimë n nato ekepïhpë
anokane wewe patëtëmanpëe. Irëmao tikainëe
ijane, tameinje marë ijane pooke, irëmao tëpu
otatëhpëtao tonainje ijane...

Ēpoe-Ensu-ltētoponpē-
lwēewehto ikuhto wei
iwētīkatuwēpa, nosan tītēe
onamīpēpona...

Onantoponpē entapuru tēpu
tīrowakaeken.

Atītome aenen miwati
waiweihpētomohtao?

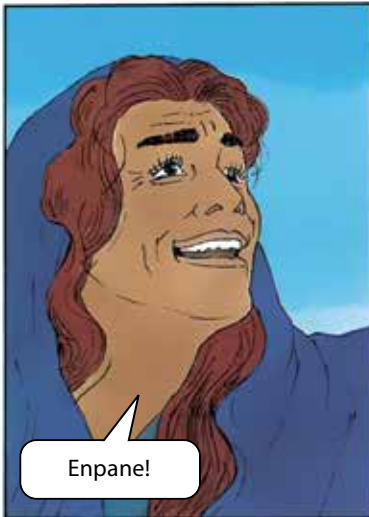
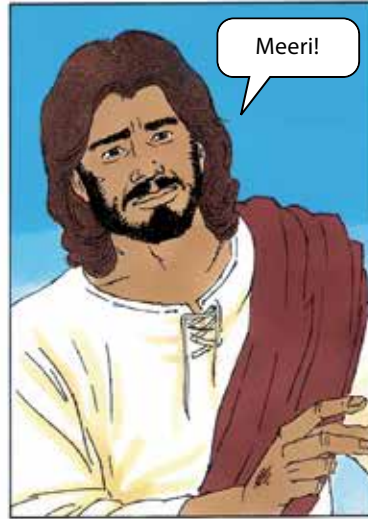
Ma etatuwē Pituja Jan marē,
irēmaoto tetainkae
onantoponpēpona...

Eke nai tese?

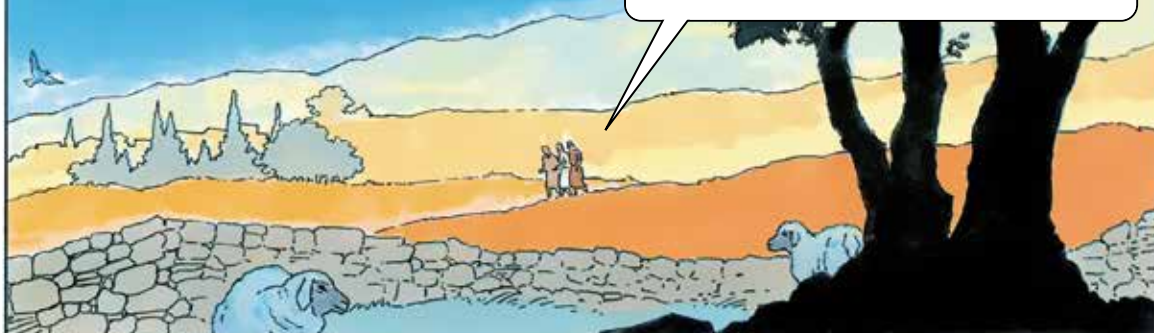

Amerarē arīra!

Irë weiporo 2me inarimikaton tiwëturëeken Jesupë tükëreäne iweihpëja. Wewe patëtëmanpë tënpanekon waritoponpëpëto tiwëturëeken...

Kan jomi ipononenpëtomoja katoponpë eponata manati? Këraisu akuikapoto nai kureta, tiwëeresaramato apëhtomepa Tija? Irë apo penarë timenuhtëe Kan jomitao. Amerarë nai irëton imenuhtëpëme ipë.

Irëmao wii ajakapë pëepa tiwamekanmaene Ija.

Këpëewa nërë tese Jesurë!

Sameken pato Jerusarenpona titëe tipawanakomojapa...

Kitamukonpa ainja nene!

Meeri ja marë!
Pitu nna!

Irëmaorëken...

Onken wehto ekaramase wae ëjane.

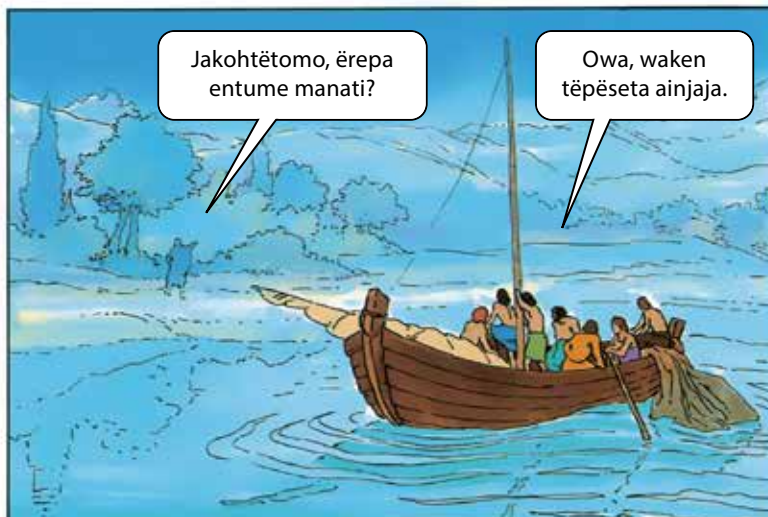
Jeponata manati wirë me jiwehto? Jeinja apëhtë, jihpu marë.

Jitamu Jineponanma!

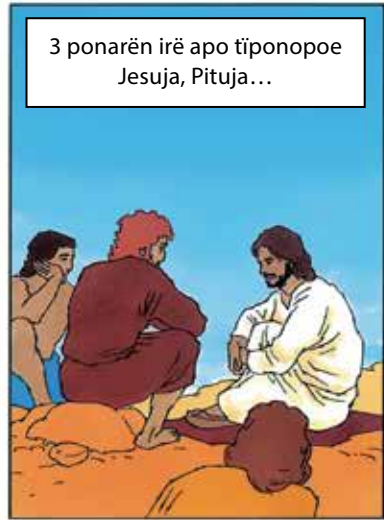

Jesupa tiwëenepoe
40 weiponarën
tëkërënonpëtojoja.
Irënpëpëpa
tiwëenepoenkërë 500manton
witototomojo. Inarimikatonpa
teramae karariponapa.
Ëwësa ahtao kana apësepato
titëe.

Pitu, aerë manan Jije?

3 ponarën irë apo tïponopoe Jesuja, Pituja...

Aha Tamo, Èije jiwehto nai ëwarë.

Irëmemo jekiton wïkapau-imëton ewehkë.

Jakërë ehkë!

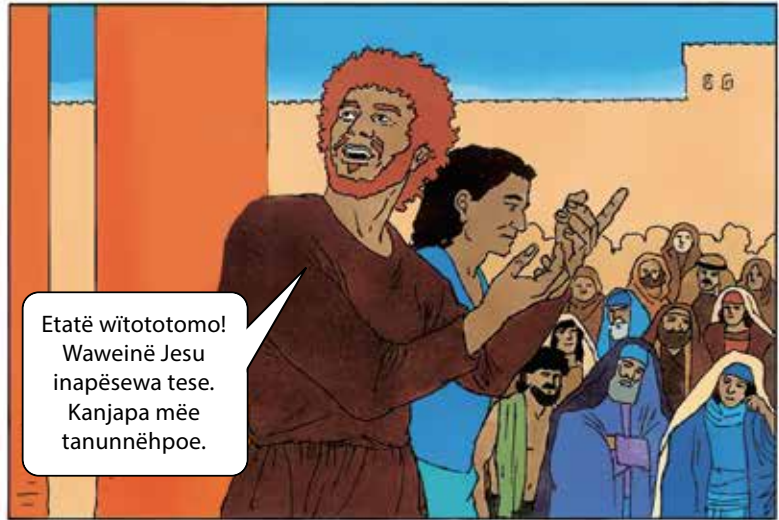
Amerarënoru Entumerën Jïrï, Kaputaonton entume nonoponton entume marë. Irëjanme tëtëkë amerarënoruja, ohkïnpëken wïtototon arimikatëkë wijanorome. Pahko ekajanme marëtomo enmëntë, inmuku ekajanme marë, Irïpimïn Amore ekajanme marë. Iwanmatë marëtomo amerarë ëwanmatoponpëkon wïja, irë imoipotome ëjane.

Serëmo ipunëhtë: Akërëne wejajehita, wei wararë, taanërën kainan nono iwëehtoponarën!

Irë kapëpëepa serë nono tïnontae Jesuja. Tïwëtanunnëhpoe marëpa kaputapa. Këpëewa wëehitaepa tïkae marë mëe.

Tijonpaerëken marë Jesu inarimikapëtomoya iwenaë. Pensitë weipo ahtao Iripimìn Amore tiwëese. Jesutao nonpërë Mëe Amore, mëesan awë marë tese. Amerarë Mëe epona tesenton awë marë. Tapiime tiwësankaeken Jesu eka etaneton. Inarimikatonmoja karime tiponose.

Etatë wïtototomo!
Waweinë Jesu inapësewa tese.
Kanjapa mëe tanunnëhpoe.

Jesu inarimikaton tïtëtëe nono wararë, ijeta tikërënmatokon enaarë.

Kan in mukume nai Jesu!
Kïmëinjamo marë kan in mukume kïtati!

Irë marë nëiponojan panpirake patawararë...

Tëkaporen Eka Karaisupë piiketa wae. Irë awë nai Kan ikari amerarënono anunnëhto lja. tipatoropa tirihipë aeneme nai, Kan epona iwehtohke!

Jesupë iponohto tiwësaimae nono wararë. Irëjame tapiime wïtototon nëmoinjan ëtakërë kure Jesupë etatome. Aeneme nai namoro Kanja kure tïrikonke. Èijaken marë tonai ma tokoronmasanton wïtototon akoronman marëto. Kanjomi eجاتنmarëto. Èipë marëto nijonpan. Niwanpanjan marëto Kanpë. Iwëewetihpë ikujan marëto ëija. Irë nai ikaritëne konme ineponanmakontao iripipëkon wakenpa tiriipëke. Kainanme, ma kaarime aeneme tiwehtokon apëepëke ijane.

Ēijaken wehto tēkaramae
Jesuja wītotojoma...

Napohpa kakesewa ehkē
kure jatome iwehtopē.
Irē apēhkē mēepēe.

Nonopona tīnmuku Ennone Kan,
wīrīpēme manati, kanemeta
wītotonmoja.

Kanunnēhtokonmehkasan
kinenno kutuuma kijene Kan
iwehto janme, irēme tēinan
tīnmuku tīnpīnu ekaramane.
Amerarē mēe epona iweihpēton
erisewa nehtan, itīpī ponarēn
erepasa tīwehtokehkasan nejan!

WILLEM DE VINK

ËMË JESU MARË

Jesupë iponohto apënaewa kërë nai. Tapiïman wïtototon ipawaname apo tese Jesu. Irëmao rïkenta, serëmaopona marë. Serëmao nonowararë tïwërëken nai. Aasiton juwëpa tëtëewa kïmïinjamo, këpëewa nai meinjarë kanawa-imëtao ma montourutontao marë kïtëkïtëti. Këpëewa irë nai antinaota Jesuja. Pena lseurepo tïtëtëtoponpë aporopa nai mëe matahken kipëkëne.

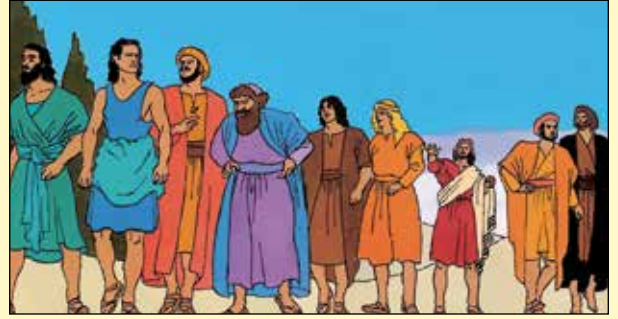
Enera nai këpëewa aerënme nai tërë. Serëmao marë nai mëe Këkërëne tïweise, tïjomi etase, tïje kïweikoe marë.

Ëwarënkërë manan Jesupë iweise ma akërë ëwehtopë marë? Irëmao serë tïri:

1. Kan panpira ejatë ëïkarë. Kan panpira nai 4 me tïmenuhtë iwehtopë Matiju, Maku, Ruku, Jantao marë.

2. Kan jomi eta. Ijonpa: Kanja ëturu ijomi marë eta.

3. Jesupë ëturu wïtototonmoja Kanpanpirapë marë. Kure nai Jesuja ëija iwëmontohkonma iwëtakoronmatohkon marë ëija kure ipë iwëinpatohkonme.

IJONPATO

Kan akërënme ëweisemanan? Ëmume manan amerarë ënïrïhpëhtonpë rïpïpë? Tahken serë apo ijonpa:

“Kuranorën ëmë Kan, Jijerën manae.

Ënmukurën, Jesu mekaramane.

Amerarë jirïpïhpë janme mëe wakinei wewe patëtëmanpo.

Jiniri rïpïhpëhtonpë ëtëïnkapankë?

Ëmume wae jipë.

Napohpa wïkae Jesu iwëipïhpëke jipëerë.

Kutuma wae akërë jïweise.

Kokoronmakë wïkae ëja, ënehtëtaerë jïwehtome?

Weïwararë jakërë ehkë?

Napohpa wïkae jïjomi etahpëke ëja.

Ënehtëhpë taerë mirïjæe.”

Publisher: www.inheemsensuriname.org

Text and illustrations: Willem de Vink.

Copyright © 1993 Stichting Wereldtaal, Rotterdam, The Netherlands.

Published in Dutch as “Jezus Messias”.

Edition in Trio (Suriname) © 2024.

Digital copyright under the terms of the Creative Commons BY-SA license.

All rights of translation, reproduction and adaptation reserved for all countries.

e-mail : jmpbk.app@gmail.com

website: jesusmessiahcomimedia.com/suriname

website: jesusmessiahcomimedia.com/mov

More information about the project:

website: jesusmessiah.org

website: willemdevink.nl

Printed books available in the Netherlands:

Albanian, Arabic, Chinese, Dutch, English, Hebrew, Kurdish (Kurmanji), Papiamentu, Polish, Portuguese, Romanian, Spanish, Tigrinya, Turkish.

Serë nai aerëno Jesu Mesajapë iponohto. Isereupo mée tese tahken 2000 irantamao. Amerarë mée akërë iweihpëton tiwëerekonmae. Mée iniri rine apon waken kinei. Waken kinei mée ijomi apon. Ajahpe títëto wararë rímanta tírëe Ija. Amerarë ijomi etae iwëepihpëton, sasame ma étaseme marë tiripoene Ija. Irë enaerë irëton wakenpa tese. Watiripoe mée ijatotatomoja. Këpëewa irë kinei apënatopotaikenkërë. Amerarë irëton ejatë ëikarë Jesu Mesaja rïtoponpë!

Jomi: Tarëno
Language: Trió (Suriname)